

PAINIAVOS DIDĖJIMAS

VIS DAUGIAU MEDŽIŲ
Pagal Winstoną Chručillį, šių laikų nelaimė esanti tame, kad žmonės, užuot noro būti naudingais, stengiasi pasirodyti svarbūs. Jeigu šis dabarties laikų didžiojo politiko žodis būtų galioje, suprantama, daugelio problemų sprendimas pasirodytų lengvesnis. Jau daug kartų pasaulinėje spaudoje esame skaitę apie pasirodymus nusiginkluoti, atseit, apie artėjančias taikos galimybes, tačiau ne-

nėra nei sąžinės, nei moralės, nei žodžio laikymo. Sako tai, ką galvoja ir kaip darytų, jeigu nebijotų keršto. Be abejonės, nei vienas su tokiu neitume „riešauti“, juo labiau, kad Maskvos žodžio ir sutarties vertės supratimą gerai žinome patys savo kailiu tai patyrę. Tad ir nusiginklavimo susitarimui pasiekti nėra daug vilties. Mūsų liaudies išmintis pamoko, kad miško gilumoje esama daugiau medžių, atseit, nusiginklavimo proble-

Egipte ir jo įvairių pažadų, „raudonos voras“ savo lipnau voratinklio centrą turi pasirinkęs Sirijoje, pabrėždami Taškento propagandinio universiteto uždavinius Art. Rytuose ir tuo būdu parodydami Artimųjų Rytų komunistinio pavojaus centrą. Visa tai maždaug po metų laikotarpio pasitvirtina: Sirija susilaukė Chruščiovo „saulės“ (prisiminkime į Lietuvą parvežtą „Stalino saulę“). Šis komunistinis Sirijos perversmas buvo

„Nepadėsiu ginklo iki nebus sutriuš kinta Ordino galybė“ — Vytauto priešai prie degančios Kauno pilies

buvome linę galvoti optimistiškai, nes pažįstant gerai sukta ir šėtonišką Maskvos politiką, susitarimas tarp Vakarų ir Kremliaus yra sunkiai suprantamas.

Daug kartų minėtoji Jungtinių Tautų nusiginklavimo pakomisė, turėjusi užbaigti savo posėdžius jau liepos mėn. 31 dieną, vis dar tebetęsia savo bergėdžią darbą, beieškodami išėities iš to nusiginklavimo miško ir vis kaskart giliau nuklysdami gilumon. Paskutinis laisvojo pasaulio pasiūlymas, padarytas Eisenhowerio, sustabdyti dvejais metais atominių ginklų bandymus ir įvesti „atviro dangaus“ kontrolę iš rusų pusės vis nepriimamas, griebiantis net juokingų ir vaikiškų argumentų.

Šia prasme labai gražų pavyzdį turime Vladimiro Semionovo, trečiojo sovietų ambasados Londone sekretoriaus, žodžiuose. Esą Eisenhowerio „atviro dangaus“ planas yra tuo pavojingas, kad lėktuvas, atliekantis inspekcinę kelionę, galis netrukdomas, bet kurioje vietoje numesti vandens bomba. Nuostabiai ir įžuiliai atviras šio „raudonojo maskolius“ pasisakymas, rodas, kad anoje „raudono rojaus“ zonoje

mą begvildenant iškyla vis daugiau ir daugiau įrodymų, kad visiškai nesvarbu ar „draugas ir mokytojas“ vadinsis Stalinas, Malenkovas ar Chruščiovas, visų jų tikslas vienas ir tas pats, įvilioni auką į voratinklį, gi pasukui sulikviduoti, kad ant griuvėsių galėtų išplėsti savo teroro karalystę...

RAUDONOJI SAULĖ

Jau Suez kanalo konflikto metu, bekalbėdami apie raudono voratinklio gijas Artimųjų Rytų padangėje, buvome atkreipę skaitytojų dėmesį, kad nežiūrint, Šepilovo lankymosi

atliktas pašalinant kariuomenės generalinio štabo viršininką pulk. Nizamedinę. Jo vietoje buvo paskirtas pulk. Bizri, kuris tuojau buvo pakeltas į generalol. Naujai „Chruščiovo saulės iškeptas“ generalas ir jo adjutantas laikomi tikrais komunistais. Iš Egipto sklindantieji komentarai aiškina, kad šis perversmas yra arabų nacionalizmo pasėka, tai esanti reakcija prieš Bagdado paktą, prieš Eisenhowerio planą, Izraelį ir visus arabinių kraštų priešus.

Sirijos įvykiai sukėlė platų atgarsį pasaulyje. Šio komunistinio perversmo (Nukelta į 2 psl.)

NATO laivyno manevrai Baltijos jūroje

Pracit savaitę Baltijos jūroje prasidėjo šiaurės Atlanto gynimosi pajėgų laivyno manevrai. Pirma kartą istorijoje tokios rūšies manevruose dalyvauja Danijos ir Vokietijos karo laivynai.

JAUNŲJŲ DARBININKŲ KATALIKŲ KONGRESAS ROMOJE

DALYVAUJA 30.000 DELEGATŲ IŠ VISO LAISVOJO PASAULIO KRAŠTŲ

Rugpiūčio 25 d. Roma virto nepaprasta jaunųjų darbininkų susibūrimo vieta. Iš visų laisvojo pasaulio kraštų suplaukė į Romą 30.000 delegatų, kurie suvažiavo ne turistinio ir pramoginio intereso masinami, bet palikę trumpam laikui savo darbo įrankius ir tvankias fabričių patalpas, atvyko į Romą pasisemti šviesos savo visad dulkinom akim ir atgailinti gyvenimo kartelio apkrautas krūtines. Atvyko netik atsigailinti patys, bet ir su noru šios gyvenimo šviesos parnešti ir tiems, su kuriais tenka kiekvieną dieną susitikti darbovietėse.

Kongreso proga Vatikano radio stotis duoda daug reportažų iš suvažiavimo darbuotės. Kalbant apylamai apie kongreso pobūdį buvo pareikšta: „Šis kongresas labai skiriasi nuo to, kuris neseniai įvyko Maskvoje. Ten įvykusio suvažiavimo iniciatyva ir visos dirtyktuos ejo iš centro ir buvo viskas paremta propagandiniu ir sensaciniu pagrindu, kai tuo

tarpu Jaunųjų Darbininkų Katalikų Kongreso idėja kilo jų pačių tarpe, išsikirsčiusiu įvairiuose pasaulio kraštuose. Darbininkų atstovus į Romą traukė krikščioniškų idealų grožis ir vertė“.

Kongrese vyksta labai įvairi programa, kur nuosekliai įsiskaidoma būdų, kaip nešti Evangelinį gyvenimą į praktiką. Visa eilė darbininkų delegacijų atstovauja pabėgėlių ir benamių bendruomenes, kaip senesnes (1944-5), taip ir pačias paskutiniąsias. Šios delegacijos visų suvažiavusiųjų yra ypatingam dėmesio centre.

Rugpiūčio 25 d. švento Petro aikštėje į 40.000 susirinkusių minią kalbėjo šv. Tėvas. Jo kalba buvo labai entuziastingai sutikta. Tarp kitų dalykų šv. Tėvas pasakė: „Jūs gausis dalyvavims daug man neša paguodos ir suraminimo šių dienų sunkenybėse. Man gerai yra žinomas jūsų užsidėgimas šiai kelti-

RUGSĖJO 8-JI TRIGUBA ŠVENTĖ: ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMAS, VYTAUTO KARŪNACIJOS DIENA IR VASARIO 16-TOS DIENOS ŠVENTĖS PARADINĖ DALIS

Rugsėjo 8-ji yra vienintelė mūsų tautinė šventė, kuri turi tiek daug gilių ir gražių prasmų, primenančių mums, kaip katalikams ir kaip lietuviams, šios šventės didelę svarbą. Jau kiekviena šios šventės dalis paimta skyrium talpina savyje didelius ir prasmingus įvykius, kurie tiek daug turėjo įtakos visai žmoniškai ir mūsų tautai.

ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMAS. — Marijos gimtadienis pradėtas švęsti dar ankstyvais krikščionybės amžiais. Jei Bažnyčia visų kitų šventųjų atminimui švenčia mirties dieną, tai Marijai šiuo atveju daroma skirtinga išimtis: švenčiama jos gimimo diena, nes Marija savo gimimu kartu užgimė Dangui ir šventųjų garbei. Su Marijos gimimu pasaulis įžengė į praeitį. Jei Kristaus gimimas atnešė „ramybę geros valios žmonėms žemėje“ ir nušvietė žemę skaičios saulės šviesa, tai su Marijos gimimu pradėjo to meto gūdžio naktį pasauliui brėkšti aušros pašvaistė, pranašaujanti nepoilo tekėsiančią saulę. Iš čia ir kilo anas romantiškasis litanių Marijai duotas epitetas — Aušros Vartai, t. y. išėjimas į šviesą.

Tik priėmus krikštą lietuvių tauta greitai pamilėta Dangiskąją Motiną Mes matome, kad jau Vytauto laikais buvo imta uoliai garbinti Mariją. Pats Vytautas Marijos garbinimui skiria didelės reikšmės, nes Jos gimtadienį pasirenka savo karūnacijos dieną. Kai Vytautui nepavyksta vainikuotis rugsėjo 8-ją, jis paskiria vainikavimuisi kitą Marijos šventę — gruodžio 8-ją, Nekaltai Pradėtosios šventę. Būdinga, kad abiem atvejais šiam nepaprastam reikalui skiriamos Marijos šventės.

VYTAUTO KARŪNACIJA. — 1429 m. Vytauto pily, Lucke buvo sukvieštas Europos valdovų suvažiavimas, to meto politiniams klausimams svarstyti. Be Vytauto ir Jogailos šia dalyvavo šv. Tėvo legatas imperatorius Zigmantas, Maskvos, Tverės ir visa eilė kitų kunigaikščių. Suvažiavimo šeiminkas buvo pats Vytautas. Imperatorius Zigmantas, matydamas Vytauto didelius politinius ir intelektualinius gabumus, pats pirmas iškėlė sumanymą jį karūnuoti Lietuvos karalium. Lietuva tuo metu buvo didžiausia Rytų Europos valstybė. Visi kunigaikščiai ir pats Jogaila karūnacijos sumanymui pritarė, tik lenkų ponija ir sritiniai kunigaikščiai tam griežtai priešinosi, siūlydami Vytautui net lenkų sostą ir jų karaliaus karūną. Jie suprato, kad karūnavęsis Vytautas Lietuvos karalium visai atsisakys nuo savo pusbrolio Jogailos ir Lenkijos, kuri tuomet įsiskaidė Lietuvos globos ir stengėsi visais būdais išlaikyti su Lietuva tam tikrus administracinius ryšius, kilnsius po Jogailos atsisėdimo į Lenkijos sostą.

Nepatiko Vytautui toks lenkų ponijos kišimasis į Lietuvos reikalus ir jis griežtai užklauso Jogailą pasisakyti dėl Lietuvos suverenumo klausimo. Jogaila atsakė labai švelniai: „kad kaip jis taip ir lenkai Lietuvą ir lietuvius laiko sau lygiais ir nepriklausomais“. Tada Vytautas, nekrepdamas dėmesio į lenkų nepasitenkinimą, susitarė su imperatorium Zigmantu, kuris prižadėjo atsiųsti karūną ir karūnacijai buvo paskirta RUGSĖJO 8-TA DIENA, 1430 M. Lenkai pradėjo mobilizuotis. Tą patį padarė ir Vytautas, bet nuo karūnavimosi neatsisakė.

kė. Matydami lenkai, kad Vytauto neatbaidys nuo sumanymo karūnuotis Lietuvos karalium — griebsi klastos — sulaukė imperatoriaus Zigmanto pasiuntinius su karūna, kurie vyko į Lietuvą per Lenkijos teritoriją. Toks lenkų gestas sukėlė visur didelį pasipiktinimą, nes sulaukiant diplomatinis pasiuntinius buvo sulaužyta tarptautinė teisė. Vytautas už tokį elgesį supyko ir tuoj pat norėjo paskelbti jiems karą, bet imp. Zigmantas pažadėjo greitai atsiųsti kitą karūną, aplenkiant pakeliui lenkų žemes. Tačiau staigi Vytauto mirtis neleido jam sulaukti karūnos ir tuo vainikuotis Lietuvos karalium.

Vytautas iš istorijos mums pažįstamas kaip vienas iškilniausių to meto Europos politinių genijų. Lietuvos valstybės sienas jis nustūmė iki Juodųjų jūrų. Žalgirio mūšy jis buvo vyriausiasis sujungtų Rytų Europos karinių operacijų vadovas frontuose. Vytautas asmeniškai pačiose fronto linijose tvarkė besikampančius savo pulkus ir pribūdavo visur, kur tik būdavo reikalinga jo, kaip patyrusio kario - stratego, patvarkymas ir padėjimas. Vytautą už jo drąsumą labai mėgo visai kariai, nes jis dalindavosi su jais visais kario pavojais ir fronto vargais. Didžiulę Lietuvos valstybę Vytautas sukūrė ne vien ginklu, bet daugiau didelių diplomatinis sumanumu. Didžiulius Rytų Europos kraštus, kuriuose gyveno daug įvairių tautybių Vytautas valdė didele didele taktiniu sumanumu ir išmintim, pripažindamas mažumoms ir sritinėms kunigaikštijoms jų tautines ir religines laisves. Visiems buvo gera ir ramu gyventi po jo valdžią.

Jei 1430 m. rugsėjo 8-tą dieną ir nepavyksta Vytautui vainikuotis Lietuvos karaliumi, tai vistiek ši diena žymės visiems amžiams aukščiausią mūsų tautos iškilimo laipsnį.

Po Vytauto mirties nebebuvo tokio kito genialaus vado, galinčio valdyti didžiulę valstybę ir jį pradėjo irti. Sunki tautos padėtis tęsėsi iki 1916 — 1918 metų, kai tartum po amžių miego atbudo senoji Vytauto dvasia — šiuo kart jaut tik jo vardo pulkuose — laisvės kovų savanorinose ir jaunų karių narsiose gretose. Šie mūsų jaunosios kariuomenės pulkai pulkiai įrodė prie Dukšto, Alytaus, Kėdainių, Radviliškio, Kalkūnų, Širvintų ir Giedraičių, kad jie tikrai yra verti vadintis Vytauto tėvynainių vardu.

1930 m. — Vytauto, Didžiojo meilės — Lietuvos vyriausybės rugsėjo 8-tąją paskyrė oficialia Tautos šventės diena, atžymint šią dieną sukančiančius reikšmingus ir svarbius istorinius įvykius — Marijos gimimą ir Vytauto karūnacijai skirtą dieną. Kartu į šią dieną perkeltą ir Vasario 16-tos dienos paradinę dalį, kuri dėl žiemos oro savo laiku negalėdavo būti tinkamai pravaista.

Daugelio mūsų atmintyje yra likęs vaizdas ir didžiulis 1937 m. kariuomenės paradas Kaune, kuriame gausiai ir didingai buvo atstovaujama visos mūsų karinės pajėgos ir ginklų rūšys. Ši parada stebėjo beveik visų didžiųjų Europos valstybių kariniai įgaliotiniai, kurie po to labai gražiai atsiliepė apie mūsų šaunią kariuomenę ir žvalius bei drausmingus jos karius.

Minėdami šiandien šios didelės ir garbingos mūsų istorijos įvykius ir iš praeities semdami stiprybės, atsigailinę dvasioje ir nubraukę nuo savo patriotinių paminklų gulančias emigracinio gyvenimo dulkes, su nauja dvasia žengiamo į pilką ir grubų rytojų, neprarasdami vilties, kad vėl pakils laisvam gyvenimui mūsų tėvynė.

Lenkams galvas prieš aušros senosios Lietuvos didvyrius, ar laisvės kovų herojus, nepamirškime ir šių dienų patriotinių darbininkų, kurie nemažiau sunkiose sąlygose dirba tėvynės laisvės, ar lietuvių išlankymo darbą. Kiekvienos kovos atdarbuotės varganoji dalis visad sunkiai spaudžia ją nesėdintį pečius. Pilkam kovos ar darbo lauke dažnai niko herojiško nematyti. Aureolės sušvinta tik amžių perspektyvoje. Bet tai neduoda teisės kovą ar darbą apeikti. Lietuva ir jos laisvės reikalai negali mums likti pavargę, ištiesusiu ranką išmalda. Tėvynė visus savo narius įpareigoja aukai ir darbui. Kai žmogūškai galimom pastangom atliksime visas savo pareigas, visa kita pavėsime Dangaus Karalienės užtarymu, kurios gimtadienį šiandien švenčiame. Ir neabejojame, kad vieną dieną vėl pakils tėvynės laisvam ir gražiam gyvenimui.

J. Butkus

Nenuilstamo kovotojo prieš komunizmą – J. P. Martinez Bersetche – 10 m. veiklos sukaktis

Ivairiose tautose ir valstybėse mūsų tauta turi nuosirdžių draugų, užtarėjų ir kovotojų už jos teises. Tokių nuosirdžių prietelių mes turime anglų, vokiečių, amerikiečių, suomių, danų, švedų, italų, šveicar ir kt. tautų tarpe. Tačiau šiuo kartu norėtume prisiminti mūsų tautos nuosirdųjį draugą urugvajietį, J. P. Martinez Bersetche. Jo parodytas nuosirdumas, humanizmas ir užsidegimas mažai randa sau lygaus.

Šį mėnesį sukako 10 metų, kai mažoji, bet demokratinė valstybė, vienas šios tautos sūnus, J. P. Martinez Bersetche, pakėlė protesto balsą prieš komunizmo terorizuojamą tautas. Jo balsas plačiai nuskambėjo po ispaniškai kalbančius kraštus. Per dešimtį metų jis daug pasakė komunizmą demaskuojančių kalbų ir parašė daugybę straipsnių. Kovai prieš komunizmą jis įsteigė laikraštį „Voz de la Libertad“. Jis yra šio laikraščio leidėjas ir redaktorius. Argentinos lietuviai linki Sukaktininkui daug sveikatos, asmeniškos laimės ir pasisekimo kilniame darbe.

Skaitytojams žemiau patiekiamame viena charakteringų p. J. P. Martinez Bersetche straipsnių, kuriais jis nuolat aprūpina Urugvajaus didžiuosius laikraščius.

J. P. MARTINEZ BERSETCHE

LA PRENSA CLANDESTINA LITUANA

La población lituana sufre una esclavitud inaudita y el ser humano está privado de las libertades más esenciales.

El temor por la vida llena la existencia del ciudadano lituano desde la mañana a la noche, sin tener la seguridad de que el terror policíaco le deje ver el día siguiente.

Así se debate uno y otro día; sólo la esperanza infundida desde la prensa oral y escrita clandestina, va calmando su desesperación.

La prensa clandestina en estrecho contacto con la inmigración y los dirigentes del movimiento libertador, por medio de periódicos, folletos, volantes, carteles, etc., todo impreso en imprentas clandestinas y mimeógrafos, traducen variado material, desde diversos problemas políticos, militares y sociales, cancioneros de los guerrilleros, sin descartar el humorismo y la sátira.

A pesar del terror impuesto por los señores quintas columnas, la prensa libre clandestina se manifiesta valientemente.

El hecho de existir la prensa clandestina indica que, a pesar de todo, se ha logrado sostener la llama de la rebelión, no menor que la sostenida por los guerrilleros desde los bosques.

Los intelectuales templan su pluma, su pincel, su buril o su instru-

mento, en la conciencia democrática de sus compatriotas, siempre dispuestos a jugarse la vida por la liberación.

La juventud democrática lituana tiene un serio y peligroso cometido en la prensa clandestina. Tiene como tema inspirar a la juventud en la historia y en la defensa de la rusificación que le introducen los bolcheviques. No es mucha la prensa clandestina juvenil, pero sí podemos asegurar alcanza a un alto nivel, que bien podría enriquecer la literatura universal.

Las dificultades de su impresión obligan a sus autores a largas y ansiosas esperas de la difusión, así como el sacrificio de sus vidas si llegan a ser descubiertos.

La misión de la prensa clandestina lituana honra a quien la realiza, porque es una forma de combate, por la libertad de Lituania, por la libertad de los pueblos subyugados por el Kremlin, contra el comunismo e imperialismo ruso en todas sus formas y aspectos, por la resurrección de una Lituania libre sobre la base de principios democráticos.

Que nunca falte un periodista lituano, para que la palabra libre que llama a la lucha no muera y llegue la libertad del hombre y de los pueblos.

PAINIAVOS DIDĖJIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

tinio perversmo akivaizdoje turime nepamiršti, kad yra galiojantis didžiųjų „trejųkės“, — JAV valstybių, Anglijos ir Sov. Sąjungos, — pareiškimas, kuriuo patikrinama Artimųjų Rytų padėties pastovumas. Eisenhowerio planas yra skirtas komunistinio pavojaus išvengimui šioje aistrų ir interesų srityje. Taip pat ir Bagdado paktas, sudarytas komunistinio plėtimosi sulaikymui, leidžia manyti, kad įvykiai Artimųjų Rytų padangėje pereina į lemiamą padėtį. Turkija, vienas Bagdado pakto dalyvių paskutiniame NATO tarybos posėdyje išskėlė Sirijos komunistinio perversmo reikalą. Nežinomas tuo tarpu čia suminėtų valstybių nusistatymas, nei laikysena bei apsaugos priemonės. Šis Sirijos susateltinimas, be abejonės, yra atliktas Maskvos siūstų Taškento „studentų“ užkulisyje, kaip grynai pačios Sirijos vidaus reikalas, tad tuo tarpu netenka laukti kokio atviro suinteresuotų valstybių žingsnio. Tačiau kova ir priemonės apsisaugoti nuo šio pavojaus plėtimo vyksta jau dabar, dažnai užslėptomis formomis! Kad padėtis yra įtempta, rodo ir JAV valstybių laivyno daromi manevrai Viduržemio jūroje. Reikia prie šio slapto žaidimo priskirti ir komunistų kreiserio Michail Kutuzov, lydimo vieno naikintojo, paslaptinę kelionę iš Baltijos į Viduržemio jūrą. Nėra abejonės, kad minėtųjų „raudonojo“ laivyno vienetų kelionė yra nukreipta į Sirijos uostus „draugiškumo“ sustiprinimui. Tokių stambių laivyno vienetų perkėlimas iš

Baltijos jūros į įtampos sritį, reikia aiškinti beveik atviru grasinimu Turkijai, kuri kaip žinome, kontroliuoja Bosforo sąsiaurį, — išėjimą iš Juodosios jūros, dominuojamos Kremliaus jūrinių pajėgų. Nepaslaptis, kad Turkijos ir Sov. Sąjungos reikalų klausimas yra painus ir įtemptas: įvairūs teritoriniai ginčai, taip ir „galvijų brastos“, — taip vadintųsi išvertus lietuviškai Bosporo sąsiauris, — amžinas ginčo objektas jau nuo caristinės Rusijos laikų, leidžia spėti apie įvykių brendimą.

Visiškai todėl nenuostabu, kad šiuo metu Turkijoje vyksta paslaptinę pasitarimą, kuriuose be Turkijos Prezidento dalyvauja dar Jordanijos karalius Huseinas ir Irako karalius Faisalas, lydimas sosto įpėdinio Abdueilah. Nors oficialiai ir skelbiama, kad tai esančios tik atostogų kelionės, tačiau niekas neabejoja, kad šių politinių atostogų pobūdis yra komunistinio pavojaus ženkle. Matome tad, kad Izraelio valstybei reiškiamas neapykanta, vienijusi visas arabų valstybes, pažažū nustoja savo galios. Daug didesnio pavojaus akivaizdoje šis ryšys silpnėja ir jau aiškiai juntamas arabų valstybių vienybės skilimas, kuris gali turėti ir pasaulio taikai lemtingų pasėkų.

EKONOMINĖS KONFERENCIJOS PERSPEKTYVOS

Visa Amerikos spauda, jų tarpe ir Argentinos, plačiai rašo apie Panamerikos Ekonominę Konferenciją, vykstančią Buenos Aires mieste nuo rugpjūčio mėn. 16 d. Manoma, kad ši konferencija pasibaigianti pir-

moje rugsėjo mėnesio savaitėje.

Šios ekonominės konferencijos, kurioje dalyvauja 22 Amerikos žemyno valstybės, perspektyvos nėra labai aiškios. Buenos Aires dienraštis „La Nación“ rugpjūčio 26 d. vedamajame išskeldamas jos reikšmę pabrėžia, kad nereikia būti skeptiškiems, nes tai reikėtų pripažinti būti nugalėtais, tačiau baigdamas leidžia nuskambėti gana pesimistiškiems tonams. Pabrėžiama nepamiršti susitvarkyti savo pačių tautos ūkio srityje, apriboti viešas išlaidas, energingai pasipriešinti infliacijai. Bendrai, siūlo panaudoti kiekvienam šios konferencijos dalyviui tautinėje teritorijoje normas, kurios suteiktų patikėjimą ir svetimiams, tuo būdu patikrindami savo likimą.

Norėdami kiek suprasti panašių ekonominių konferencijų reikšmę, turime žinoti kokius tikslus jos siekia. Bendrai, kiekviena ekonominė konferencija dviem atvejais turi prasmę. Pirmoje eilėje, jei norima arčiau pažinti kiekvieno konferencijoje dalyvaujančio krašto ekonominius rūpesčius, siekimus ir galimybes, suderinti juos su kitų kraštu atitinkamais tikslais, kad tuo būdu galima būtų suderinti ekonominę veiklą, pritaikant prie kiekvieno krašto ypatingumą ir paruošiant kelią prekybinių sutarčių sudarymui bei mainų išplėtimui.

Antrasis atvejis būtų visiškai konkretaus klausimo sprendimui, kuris liestu visas ekonomines konferencijoje dalyvaujančias valstybes, kaip pav. Europoje bendros rinkos klausimas, panaikinant arba pradžioje sumažinant muitus ir taikant kitas lengvatas bei tarpusavę paramą.

Nė vienas šių atvejų negali būti pritaikyti vykstančiai Buenos Aires mieste Amerikos valstybių organizacijos konferencijai. Jau seniai yra žinomi visų šio žemyno valstybių ekonominiai tikslai. Iš kitos pusės, nepaslaptis, kad lotynų Amerikos kraštų tautos ūkis dar nėra pakankamai pažengęs, kad reiktų plataus masto derinimo, kaip tai ekonominės konferencijos reimai leistų. Jeigu daugelis šių valstybių nėra dar pajėgios tinkamai praveisti ir organizuoti savo tautos ūkio, kaip galima tikėtis, kad jos galėsiančios tiksliai išpildyti didelio tarptautinio, — šiuo atveju panamerikinio, — ūkio plano vykdymą.

Bendros amerikinės rinkos klausimas, — Europos pavyzdžiu, — turi čia taip pat tik teorinę prasmę, nes daugeliu atvejų nėra pajėgios išpildyti.

Tuo būdu, šios ekonominės konferencijos reikalas buvo greičiau tik noras parodyti Dėdei Samui, kad reikia pinigų. Tačiau šio turtingojo dėdės turtų ministeris Andersonas nedviprasmiškai pareiškė, kad tokios finansinės paramos reikalas yra daugumoje privatus kapitalo veikimo sritis. Privatus kapitalas negali būti prievartaujamas, nei potvarkiais nurodomas jo veikimas. Kad privatiniam kapitalui būtų intereso veikti tam tikroje srityje, reikia kad tautos ūkio pagrindai būtų sveiki, kad viešpatautų darbštumas ir tvarkingumas, kad būtų sumažintos labai jau išpūstos karinės išlaidos, bendrai, kad būtų pastangų ir noro infliacijai užkirsti kelią. Andersonas taip pat pareiškė, kad lotynų Amerikos valstybėms skirtas Eximbanko kreditas sudaro 40% visų šio banko numatytų paskolų. Jeigu gi, kuri valstybė pateiktų sveikų ir ekonomiškai įdomių pro-

Okupuotoje LIETUVOJE

LIETUVIAI „TARPTAUTINIAME JAUNIMO IR STUDENTŲ FESTIVALIJE“ MASKVOJE

Sovietinė Lietuvos spauda giriasi, kad lietuviai Maskvoje gerai pasirodė ir nusipelnė aukso medalių ir kitokių pagerbimų. Lietuvių chorai, tautinių šokių ir muzikos ansambliai bei atskiri solistai sėkmingai pasirodė ir specialiuose, lietuvių menui skirtuose pasirengimuose ir bendrai su kitais pabaltiečiais (latviais, estais, danais, švedais, suomišiais). Lietuviai, kur tik pasirodė, kitų tautų žmonių buvę sutikti draugiškai. Iš užsienio į tą festivalį buvę atvykę apie 35.000 asmenų, jų tarpe ir keltas lietuvių iš P. Amerikos. Ypač sėkmingai pasirodė lietuviai sportininkai. Bemaž sensaciją sukėlė jau 21 metų lietuvių Jono Pipynės laimėjimas 1.500 metrų bėgimo distancijoje, kuris pastatė naują Sovietų Sąjungos rekordą ir nugalėjo net čekoslovaką S. Jungvirtą, pasiekusį neseniai pasaulio rekordą. Kai jaunuolis Pipynė jau dabar pra-

lenkia pasaulio rekordistus, jam yra vilties ateityje susilaukti dar didesnių laimėjimų. Pipynė Maskvoje apdovanotas aukso medaliu. Aukso medalius išsikovojo taip pat lietuviai ėjikas A. Mikėnas, boksininkas R. Tamulis ir irklotojai Vikt. ir Alfonsas Rudzinskai. Tikras „aukso medalių lietus“ nukrito ant Kauno krepšininkų („Kauno audinių“) komandos, kuri per visus susitikimus su įvairiom pasaulio komandom ėjo be pralaimėjimo ir finalinėse varžybose Albanijos komandą nugalėjo 81:59 santykiu. Aukso medaliais apdovanoti 10 Kauno komandos žaidėjų, jų vadovas Teperis ir treneris Nakutis. Lietuvių sportininkų laimėjimai Maskvoje buvo pagarbūs paminėti ir žymių Vakarų Europos laikraščių sportiniuose reportazuose. Ypač buvo pabrėžiamas Jono Pipynės iškilimas kaip naujos žvaigždės pasaulio sporto žvaigždė. — Ir jaunieji Lietuvos stalo tenisininkai išsikovojo 5 aukso ir du sidabro medalius. Sirutytė ir Zablockis gavo net po du aukso meda-

Sv. Kazimiero Seserų Kongregacijos 50 m. Jubilėjus minėjimo šventėje Seselėms Kazimierietėms įteikia Rožančiaus Brolijos dovaną E. Buzienė. Pirmą iš kairės — viešnia iš Montevideo p. L. Grauzinienė.

jektų, paskolų sumos dar gali būti didinamos. Maždaug tokios prasmės žodžiais JAV valstybių Turtų ministeris Andersonas davė suprasti, ko reikia, kad „turtinasis dėdė“ labiau atidarytų savo kišenę. Tuojau po šios kalbos, Andersonas išvykdamas iš konferencijos taip pat nedviprasmiškai parodė, kad šiuo reikalu daug kalbų negali būti.

Kiek nuostabu, kad šioje konferencijoje dalyvaujančios valstybės užuot veltui gaišinusios laiką teoriniais klausimais, būtų ėmusios spręsti praktinius mainų prekybos uždavinius, kaip gamybos perviršių likvidavimas, apsaugos muitų panaikinimas ir kt. Netenka abejoti, kad tokių atvejų amerikinių valstybių organizacijos konferencija, vykstanti Buenos Aires, būtų turėjusi prasmę ir tikslą tikėtis ko nors naudingo. Tačiau, deja, šie klausimai nėra tuo tarpu liečiami ir neatrodo, kad būtų jiems vietos. Tuo būdu, pati konferencija darosi beprasmiška, juo labiau, kad tarp lotynų Amerikos valstybių nedaug tėra mainų prekybai objektų. Negali būti todėl ir daug abejonų, kad ir ši konferencija bus tokia pat nevaisinga, kaip ir kadaise įvykusioji Bogotoje.

Ta pačia proga gal reiktų paminėti Brazilijos vaidmenį, kuris atrodytų yra daug svaresnis nei kitų lotynų valstybių, reikšmės atžvilgiu prašokantis net Argentiną, kuri, po keliolikos metų klaidingos ūkinės ir politinės sistemos vyravimo, skęsta partijų ginčų ir rietenų dėl valdžios baloje, pamirsdama ūkinis planus ir toliau kurstydamas nesveiką tautinę ambiciją bei ura-patriotizmą, kuris gyvenimo lygio pakėlimui negali duoti nieko gero. — a. b. c. —

lius (nugalėdami vienetuose ir dviejete).

(E) Atidarius naują krautuvę, šturmavo ją 1.000 pirkėjų. Taip atsitiko, Vilniaus radijo pranešimu, rugpjūčio 11 dieną Kapsuke (Mariampolėje), kur atidaryta nauja, stambiausia rajone, universalinė parduotuvė. Kai ellinėse krautuvėse ne visų reikiamų prekių būna, tai atidarius šią naują krautuvę, pačią pirmąją dieną suplaukė j ją apie 1.000 žmonių. Kolchozininkai išpirkė pramoninių prekių tą dieną už apie 180.000 rublių. Krautuvėje esą manufaktūros, avalynės, gatavų drabužių, galanterijos ir „kultūrinių prekių“ skyriai.

Viename laiške iš Vilniaus, kuris buvo gautas šią vasarą Vakaruose, t. k. rašoma: „Štai apie gyvenimą, kurį aš gyvenu — jis nekoks. Jo Jūs mums nepavydėkite, nors esame tėvynėje. Yra kunigų, vaikščiujančių apiplyšusių, yra bedarbių su aukštu mokslu — o bemsokliai mašinėlėmis važinėja. Tokia pas mus lygybė. Daugelis žmonių skursta, o negyvena... Aš pats, jeigu leistu, išvykčiau į užsienį. Niekas neleis“

SIUNTINIAI IŠ VOKIETIJOS I LENKIJA BE MUITO?

EZD Nr 41 pranešimu po ilgamečių pasitarimų su Varšuvos banku „Polska Kasa Opleki“ (PKO) neseniai Muenchene buvo įsteigta „Alimex“ bendrovė. Tai yra grynai vokiečių bendrovė, turinti teisę priimti prekes, siuntiniais bei pinigais ir persiųsti tai Lenkijon.

„Alimex“ biuro vedėjas Muenchene, Loewengrube 10, Tel. 27 921 yra dir. Schulke, iki šiol dirbęs Vokietijos Raudonajam Kryžiui. Varšuvos radijas neseniai papildomai pranešė, kad PKO numato pavesti panašų uždavinį dar dviem firmom.

Pabėgo į Daniją 50 lenkų

Iš lenkų „Batoro“ laivo, kuris su ekskursantais lankėsi Danijoje, pabėgo apie 50 asmenų. Kai laivas turėjo išplaukti iš Kopenhagos uosto, nei laivo kapitonas, nei danų uosto policija nežinojo koks keleivių skaičius negrįžo į laivą po ekskursijos Danijos sostinėje. Dar prieš įplaukiant „Batoro“ laivui į uostą kapitonas perspėjo visus keleivius, kad nebandytų pabėgti, nes būsią surasti ir grąžinti, bet, atrodo, nedaug kas tų bauginimų paklausė.

Dvasinių Vadovų pasikeitimas Aušros Vartų lietuvių parapijoje

Kaip jau visiems yra žinoma, kas treji metai Marijonų Kongregacijoje yra vykdomi naujų viršinių, klebonų ir kitų jos pareigūnų pakeitimai, kurie šiuo metu kartu Argentinos lietuviams buvo kiek netikėti, nes netekome dviejų žymių netikėtai, bet ir lietuvių kultūrinio gyvenimo veikėjų, — turime galvoje kun. Dr. Pr. Brazį, M. L. C., išrinktą šios Kongregacijos aukštoms vice-generolo pareigoms, ir buvusį Avellanedos marijonų viršininką ir Aušros Vartų par. kleboną kun. Pr. Garšvą, kuris dėl pašilusių sveikatos yra paliktas Š. Amerikoje ir paskirtas į Draugo Namą, kuriame yra lietuvių marijonų spaudos centras. Jo dabartinis adresas yra toks: 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago 29, Ill., U.S.A. Išvykusiųjų spragai užpildyti yra paskirti kiti, kurie, nėra abejonės, papildys prarastą Argentinos lietuvių kultūrininkų eilę. Naujųjų kunigų, kurių esama net 4, laukiama greitai laiku atvykstant.

Šiam viršinių bei klebonų pakeitimui atžymėti, š. m. rugpjūčio mėn. 25 d. 17 val. Lietuvių Salėje buvo suruošta jauki arbatėlė, kurios metu buvo parodytas parapijiečių prisirišimas naujam Avellanedos namo viršiniui ir Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Duobai MIC, o taip pat kun. J. Margiui MIC, išvykstančiam viršinko ir klebono pareigoms ir Rosario šv. Kazimiero parapijai.

Prie gausiai užkandžiais, paruoštais lietuvių moterų, apkrautų stalių pasivaikinti arbata, susipažinti su savo naujuoju klebonu, kun. J. Duoba, kuris visą laiką yra gyvenęs ir dirbęs Rosario Kunigų Seminarijos profesoriaus ir vėliau Kapeliono darbu, bei atsiveikinti su visų mylimu kun. J. Margiu, susirinko labai gausus parapijiečių būrys, šių tarpe ir įvairių lietuviškų kultūrinė draugijų atstovai.

Kun. J. Duobai atkalbėjus maldas, šv. Cecilijos mergaičių choras, diriguojamas p. A. Petraičio, sudainavo porą dainelių, tuo būdu, atsiveikindamas laikinai su kun. J. Margiu, tačiau tikėdamasis kad dar teksią susitikti ir bendradarbiauti, jei ne čia tai Rosario mieste. Kiek vėliau Ricardas Rumimas nuotakindamais ir švelniai išpildė akordeonu čardasą ir lietuvių tautinių šokių papurį (sudėtinę). Arbatėlės metu įvairiomis progomis skambėjo sutartinės, primenančios tėvynės ilgės.

Naujųjų mūsų kolonijos, Avellanedoje ir Rosario mieste, dvasios vadovų pasikeitimas, atitinkamai atžymėtas ir organizacijų atstovų kal-

bosė, linkint Dievo palaimos, pasisekimo naujose pareigose ir tikintis ir toliau gausios paramos, kurios visada rėdavo ir ras parapijoje, ar jos pastogėje.

Atsisveikinant su kun. J. Margiu, ir sutinkant kun. J. Duobą, kalbėjo šių organizacijų atstovai: Ignas Padvalskis — ARLB Bendruomenė; Z. Juknevičius — Lietuvai Išlaivinti Centras ir Radio Valandėlė; Gen T. Daukantas — savo ir Lietuvių Skautų vardu; J. Čikštas — Argentinos L. Prekybininkų ir Pramonininkų S-ga; P. Sakalauskas — Katalikų Vyrų vardu; K. Mačiulis — šeštadienių lietuvių mokykla; K. Misiūnas — šv. Cecilijos choras; R. Vedegys — Lietuvos sporto klubas „Kovas“ ir agr. St. Mikėlionis — ARLB-nės Tarybos vardu.

Atskirai tenka paminėti gražų „Vyčių“ Draugijos pirm. J. Deivickio atsisveikinimą su kun. J. Margiu, visą laiką išbuvusiu šio klubo dvasios vadu, įteikiant jam gražų aukštinį šv. Jėzuso širdies medaliukėlį. Dovanas taip pat įteikė ir šv. Rožančiaus Brolijos vardu Birutė Marenholcaitė ir Onatė Pajaujytė, gi „Birutės“ D-jos vardu abiems mylimiems mūsų dvasios vadovams buvo įteiktos gražios gėlių puokštės jaunųjų birutiškių Onutės Savickaitės ir L. Virgelytės. Gražų sveikinimo raštą naujai paskirtiems kun. J. Duobai ir kun. J. Margiui prisiuntė Berisso Gyvojo Rožančiaus Brolijos pirm. O. Stundžienė.

Baigiantis arbatėlei, savo atsiveikimo žodyje, kun. J. Margis pareiškė vykstas su džiaugsmu į naująją paskyrimo vietą, tačiau su galėsiu apleisdamas Avellaneda, kurioje taip gerai buvo susigyvenęs su visa parapija, bei pristatydamas naująjį Aušros Vartų kleboną.

Trumpame užbaigimo žodyje kun. J. Duoba pasveikino parapijiečius, t. k. kėdamasis greit galėsiąs artimiau su visais susipažinti, kad tuo būdu tinkamai galėtų atlikti jam pavestas pareigas ir kilnią dvasios vadovo misiją.

Sukalbėjus atitinkamas maldas, naujieji vadovai dar užtruko kurį laiką parapijiečių tarpe, jaunimui gražiai ir kultūringai bešokant.

Arbatėlės paruošime be išties eilės lietuvių moterų, kurias sunku čia ir suminėti, — toks ilgas būtų sąrašas, — parodė gražius organizacinius sugebėjimus Pijus Gudelevičius MIC.

Šios istorinės arbatėlės atskirus įvykius gražiai nuotraukomis įamžino p. L. Kančauskas.

Arbatėlės pravedimas buvo atliktas agr A. Šantaro. A. Rs.

A. a. Antanas Brazys, „Laiko“ Garbės leidėjas ir uolus Urugvajaus lietuvių kolonijos veikėjas.

(E) Italijos spauda atžymėjo garsaus pasaulinio masto meno kritiko Bernardo Berensono 92 metų sukaktį. Jis yra gimęs Lietuvoje, visiems tai pabrėžia ir didžiuojas turėjęs laimę gimti tame „stebėtinu grožio, sapnų ir pasakų krašte“. Berensonas šiuo metu gyvena Florencijos mieste savo viloje, kur turi didelę 52.000 tomų biblioteką vien tik apie Italijos meną.

VOKIETIJA

Užsieniečių pabėgėlių bendra atstovybė įsteigta žem. Saksonijos kraštu. Steigiamajame susirinkime Hannoveryje, Pabėgėlių ministerijos patalpose, lietuvių atstovavo F. Šlenteris, kuris išrinktas į kontrolės komisiją. Be lietuvių, atstovybėje dalyvauja latviai, estai, ukrainiečiai, lenkai, vengrai ir jugoslaviai.

VLIKO Vykd. Tarybos pirmininkas J. Glemža pasiuntė lietuvių reprezentaciniam vienietui jubiliejiniam pasaulio skautų sąskrydyje Anglijoje linkėjimų sėkmingai pasirodyti Lietuvos vardo sargyboje kitų tautų tarpe. — Lietuvių skautų reprezentacinis vienetas atsiuntė VT pirm. J. Glemžai tokį sveikinimą: „Nuosirdžiausiai Jus sveikiname iš Pasaulinės skautų Jamborės, kur stengiamės garbingai atstovauti lietuvių skautiškoje šeimoje“.

Vadinamą „Baltijos patriotų“ pamfletų nauja serija pastaruosiu laiku buvo paskleista Vak. Vokietijoje, vėl piktam panaudojant žinomus asmenų adresus. Naujam pamflete puolami Vokietijos Liet. Bendruomenės atsakingi darbuotojai. Kad suklaidinti pėdas, pamflete šį kartą niekas neprisiminta apie Michailovo repatriacijos propagandą.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

RUSŲ KARO LAIVAI IŠ BALTIJOS JŪROS PER ATLANTĄ ATPLAUKĖ Į VIDURŽEMIO JŪRĄ

Praeitą savaitę keletas rusų karo laivų praplaukė iš Baltijos jūros per Skagerako ir La Mancha siaurumus. Plaukiant jiems pro Daniją, Vokietiją ir Angliją, juos lydėjo šių valstybių povandeniniai laivai ir lėktuvai kurie taip žemai praskridavo rusų laivus, kad, kaip pažymi rusų karo laivyno laikraštis „Raudonasis laivynas“, vos neužkludydavo stiebus. Esą vienas laivas su užgesintomis šviesom norėjo išprovokuoti susidūrimą, bet rusams pavyko paskutinio momento avarijos išvengti. Minėtas laikraštis visas tas vokiečių ir anglų provokacijas ir sovietų karo laivų „užkabinėjimą“, vadina „Tarpautininiu skandalu“.

Iš tėvynės — į tėvynę. Laikraštis „Latvija“ praneša, kad dvi senutės latvės, kurios neseniai po didelių pastangų buvo gavusios leidimą iš Latvijos persikelti į Švediją pas gimines, dabar pareiškė pagėdavimą vėl grįžti į Latviją. Priešaciu esą įvairių: Sunku sugyventi su giminėmis, svetima aplinka, nemokėjimas švedų k. ir pan.

Į Latviją grįžęs ir architektas Kramens, kuris gyvena iki tol Stockholme.

(E) Ir latviai kalbasi telefonu su tėvynėje gyvenančiais. Kaip rašo „Latvija“, švedijos ir Vokietijos latviai kartais telefonu kalbasi su giminėmis, gyvenančiais Latvijoje. Neseniai viena Vakarų Vokietijoje gyvenanti latvė kalbėjosi su giminėmis Liepojuje, bet pasikalbėjimas ėjo per Rygą, Maskvą ir Frankfurtą. Susikalbėti būvę galima aiškiai. Liepojiečiai prašę parūpinti tam tikrų vaistų. Kai liepojiečiai būvusi paklausta, koks dabar gyvenimas Latvijoje, ji atsakiusi: „Pas mus visko yra — bet tik ant popieriaus“. Už pažadą parūpinti tam tikrų vaistų giminės Latvijoje labai dėkoję ir iš viso būvę nudžiuginti, kad pavyko susikalbėti.

Iškilingai paminėta Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos 50 m. sukaktis

Rugpjūčio 15 d. 11.30 val. buvo atšvienuota Aušros Vartų par. bažnyčioje iškilmingos šv. Mišios šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos intencija. Nežiūrint, kad tą dieną buvo tik dalinai švenčiama, pamaldose dalyvavo didelis lietuvių skaičius. Po pamaldų daugelis tautiečių pasveikino Seseles, išreikšdami joms savo nuosirdžius linkėjimus.

Rugpjūčio 18 d. 19 val. Lietuvių Salėje įvyko iškilmingas minėjimo aktas — akademija, į kuri prisirinko daug Avellanedos ir iš toliau atvykusių lietuvių.

Atvykstančias į salę Seseles, lydėmas Aušros Vartų klebono kun. J. Margio, špaleriais pasitiko šeštadieniš mokyklos mokiniai ir gausi publika plojimais. Minėjimas buvo pradėtas Kazimieriečių himnu — giesme į šv. Kazimiera.

Apie šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos išikūrimą ir jos plačią bei išsiskojusią veiklą paskaitą laikė kun. J. Margis, M.L.C. Paskaitininkas plačiai ir turiningai išskėlė daugialypę šv. Kazimiero Seserų Kongr. veiklą švietime, auklėjime, ligoninių, prieglaudų ir misijų vedime. Šiose srityse šv. Kazimiero Seserų nuveiktas darbas yra milžiniškas. Jos veda š. Amerikoje 42 pradžios mokyklas, kuriose be vietos mokyklų programų mokoma ir lituanistikos dalykų. Be to, Seseles veda dar 5 aukštesnes mergaičių mokyklas (Junior College), su tikstančiais mokiniais. Naujai pastatytoji „Maria High School“ yra laikoma moderniausia visose Chicagoje. Čia mokosi virš 1200 mergaičių ir daug prašymų lieka nepatenkinti, dėl vietos stokos. Ši moderniosiomis patalpomis gimnazija yra virtusi š. Amerikos lietuvių kultūrinio centru. Čia vyksta visi didieji suvažiavimai, koncertai ir kt. kult. pasirodymai. Čia neseniai buvo pastatyta ir pirmoji š. Amerikos lietuvių opera, kuri praėjo su nepaprastu pasisekimu.

Minėtoji mokyklų įsikūrė ir Lietuvių Archyvas su savo istoriniais eksponatais ir gausiais bibliografiniais rinkiniais. Šv. Kazimiero Seserų veda tris moderniškas ligonines. Šių ligoninių protekcijos dėka daug lietuvių tremtinių gydytojų gavo įvažiavimo dokumentus ir turėjo progos atlikti praktikos stažą ir tuo gauti teisę verstis pričiai savo profesijoj. Seseles veda taip pat Senelių prieglauda, eilę vaikų darželių ir šeštadienių mokyklų. Savo paskaitoj kun. J. Margis itin pabrėžė didžiulį Seselių vėdamų mokyklų reikšmę lietuvių.

„Jei ir šiandien Argentinoje — tęsė paskaitininkas — daugelis žiagiųjų lietuvių stebisi atvykusiais iš J. A. Valstybių lietuviams, kurie pasižymi geru lietuvių kalbos mokėjimu, tai reikia pripažinti, kad visa tai vyksta tik Seselių vėdamų mokyklų dėka, kuriose išmokoma ten gimusių lietuvių kalbėti lietuviškai.“

Nemažesnis svarbos darbas Kongregacija pasižymėjo ir Lietuvoje, kur vedė visą eilę mokyklų provincijoje ir mergaičių gimnaziją Kaune bei reikišė socialinėje ir kultūrinėje darbuotėje.

Gražiausias darbo rezultatais jau supėjo Seseles pasireikšti ir Argentinoje — vesdamos Aušros Vartų par. mokyklą, šeštadienių mokyklą, vaikų darželį, rengdamos parapijos vaikučius prie pirmosios Komunijos, vesdamos parapijinį socialinės šalpos (FAC) punktą, praveddamos vasaros mergaičių stovyklą Kordobos kalnuose ir t. t. Be Seselių pagalbos šiandien visai kitaip atrodytų mūsų vietos lietuviškoji kolonija ir Aušros Vartų parapija.

Visuose kraštuose šiuos didžiulius darbus Seseles veda be reklamos ir ofišavimosi, tyliai ir kukliai. Už visa tai dėkodamos Dievui ir Jo garbei savo pasisekimus skirdamos. Išsami paskaita susirinkusiųjų buvo išklaudyta su dideliu dėmesiu.

Po paskaitos Seseles buvo įteiktas nuo daromų jų namui geležinių durų raktas. Durims lėšas suaukojo geraširdžiai apylinkės lietuvių. Geležinės durys bus įtaisytos iš Brasil gatvės pusės, kur, kaip jau žinoma, ten esančios medinės durys du kartus buvo mėgintos uždegti ir dėl to stipriai apgadintos. Minėtų durų raktą įteikė p. J. Bubliauskiene, kuri gausiai savo auka prisidėjo prie minėtų durų išlaidų padengimo. Du-

rys jau baigiamos padaryti.

50 metų jubilėjaus proga Seseles Kazimierietės žodžiu sveikino: Arg. Liet. Bendruomenės vardu — agr. A. Šantaras; p. L. Grauzinienė, kuri specialiai šiai šventei atvyko iš Montevideo ir pasakė gražų ir turiningą žodį, pasidžiaugdama našia Seselių darbuote ir gražiu jubilėjumi; šv. Cecilijos choro vardu sveikino K. Misiūnas, Liet. Karių ir Kovotojų S-gos vardu — kap. V. Diminskis, Kat. Moterų ir Mergaičių „Birutės“ D-jos vardu — O. Bagdonienė; Skautų vardu — inž. S. Babronis; „Laiko“ red. vardu — P. Gudelevičius; šv. Rožančiaus Brolijos vardu — E. Buzienė, kuri kartu įteikė Seseles nuo Brolijos narių adresu — pergaminą su pasižadėjimais atlikti Kongr. intencija tam tikrą kiekį maldų ir kitų gerų darbų. Lietuvai IŠL Centro Argentinoje vardu sveikino P. Sakalauskas; Aušros Vartų bažnyčios patarnautojų prie šv. Mišijų vardu sveikino R. Paršelis, asistuojant K. Blumbergui ir T. Jasinevičiui. Jaunieji lietuviškai įteikė Seseles tris savo lėšomis nupirktas plokšteles su Schuberto „Ave Maria“ ir kt. šeštadieniš mokyklos vardu gražų sveikinimą pasakė D. Babronytė.

Jubilėjaus proga raštu sveikino: Lietuvos Igaliotas Ministras Dr. K. Grauzinis, Vilniaus Klubo vardu J. Gilvydis, Berisso šv. Rožančiaus Brolija, Rosario lietuvių kolonija. Visi sveikintojai aukštai įvertino Seselių kilnius ir gražius darbus, dirbamus Dievo garbei, Tėvynės labui ir tautiečių gerovei.

Scenos vaizdėlių išpildė šeštadieniš mokyklos mokiniai, kuriuos paruošė šios mokyklos mokytojos. Vaizdelis buvo pradėtas motinos pokalbiu su savo vaikučiais apie Lietuvą, ir baigtas Maironio eilėraščiu „Ten kur Nemunas banguoja“.

Šį vaizdelį atliko šešt. mokyklos mokytoja D. Valentinaitė ir mokiniai K. Blumbergas ir R. Kairelytė. Vėliau sekė meninė vaikų deklamacija su dainomis. „Raudonajį poną“, kuris mėgino atkalbėti vaikučius nelankyti šeštad. mokyklos pavaizdavo H. Bagdonas. Keletą nuotaikingų tautinių šokių gražiai ir darniai pašoko Lietuvių Centro jaunieji šokėjai, vad. A. Mikėlionienės. Šokiams akordeonu akomponavo V. Cibavičius. Publika, kaip ir visuomet, su dėmesiu ir įvertinimu sekė jaunųjų deklamacijas, dainas ir šokius. Su klasine piano muzika mūsų scenoje pirmą kartą pasirodė pianistė Irena Gudelevičiūtė, paskambindama Schuberto „Didįjį valsą“. Pianistė turi puikius davinius, gerą ritmo pajautimą ir muzikinę ekspresiją. Linkėtina jaunajai pianistei dažniau pasirodyti viešose koncertuose, tuo įgaunama laisvesnė sceninė laikysena. Taip pat pirmą kartą pasirodė mažoji pianistė Rukšėnaitė, paskambinusi du lietuviškų dainelių motyvus.

Pasibaigus programai visiems jubiliejinės šventės rengėjams, sveikintojams ir programos išpildytojams bei svečiams padėkos žodį tarė Sesele Aloyza, gražiai ir nuosirdžiai prisimindama visų tautiečių parodytą joms dėmesį ir žadėdamą, visų Seselių vardu, prisiminti visus gausius geradarius ir kitus tautiečius savo maldose pas Aukščiausiąjį.

Ši taip maloni ir graži šventė buvo baigta Lietuvos Himnu.

J. G-kus

Le Ministre de Lithuanie

Montevideo, 1957. VIII. 12 d. Didžiai Gerbiamai šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno Motinai Vyresniajai,

c. Brasil 835, Avellaneda, Argentina. šv. Kazimiero Seserų Kongregacijai minint aukštinį jubilėjų, malonėkite teiktis priimti mano, mano šeimos ir Lietuvos Pasūntinybės personalo nuosirdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus tolimesnėje veikloje.

Jūsų Kongregacijos nuopelnai švietimo, auklėjimo bei kultūros srityse duoda pagrindo tikėti, kad bus tinkamai įvertinti Lietuvių Tautos ir Bažnyčios istorijoje.

Kongregacijai, Jums asmeniškai ir Jūsų Seseles linkime ateityje dar plačiau ir sėkmingiau kultūros darbą vykdyti Dievo garbei ir šv. Kazimiero Tėvynės labui.

Su didžia pagarba ir palankumu (pas.) Dr. K. Grauzinis Igaliotas Ministras

AUSTRALIJA

Lietuviški namai Sydnejaus mieste centre. Kaip praneša „Mūsų Pastogė“, Sydnejaus Lietuvių Namų taryba veda derybas dėl dviejų aukštųjų mūrinių namų pirkimo Broadway gatvėje, prieš Viktorijos parką. Lietuviai už šiuos namus siūlo 15.000 svarų. — Bankstowne jau prieš 5 mėn. pradėta statyti Lietuvių namai — salė. Mūro darbai jau baigti. Rugpjūčio mėn. bus dengiamas stogas. Stogo rėmai ir medžiaga jau užsakyta. Bankstowne Lietuvių namų valdyba kreipėsi į visuomenę, kviesdama į talką likusiems darbams atlikti, o taip pat telkti lėšas statybos užbaigimui. Rugpjūčio 3 — 4 dienomis tam tikslui ruošama rinkliava.

Į Australiją atvyko per 10.000 Lietuvos piliečių 1945-56 metų laikotarpyje, kaip paskelbė Australijos imigracijos departamentas. Per tą laiką iš Australijos į kitus kraštus, daugiausia į JAV, emigravo 239 lietuviai. Oficialiais duomenimis, lietuvių (naujųjų atėvių) Australijoje dabar priskaitoma iki 9.806.

Australijos LB Krašto valdyba nutarė šiemet išsaugoti ALB apylinkių pirmūnų suvažiavimą, kuris įvyks Melbourne rugsėjo ar spalio mėn. Pirmas toks apylinkių pirmūnų suvažiavimas įvyko 1955 metais Sydnejuje.

BELGIJA

Apie 300 lietuvių. Jau virš dešimt metų Belgijos anglų kasyklose ir metalo fabrikuose dirba nemaža lietuvių (jų skaičius pradžioje siekė iki dviejų tūkstančių). Emigracija į USA žymiai palietė tautie-

čių eiles, tačiau šiuo metu Belgijos ir Olandijos kraštuose dar skaitoma virš trys šimtai lietuvių.

Jieškodami duonos kėsnio sunkiame darbe, mūsų tautiečiai ir čia neatsilieka nuo visuomeninio susibūrimo. Kiekvienais metais suruošiama keletas mums brangių dienų — paminėjimų, kaip Vasario 16-ji, Tautos šventė, Kariuomenės šventė. Susitelkiama jaukiai pagerbti Motinos dieną, bei praleisti metines šventes. Veikia gana turtinga lietuviškos spaudos biblioteka, vadovaujama p. M. Bruženės. Lietuvių kapeliono kun. J. Dėdino įsteigtoji Vargo mokykla turi keliolika vaikų, kurių tautiniam išlavimui yra atsidavusi vienuolė benediktietė sesuo Agnietė.

ITALIJA

Liepos 7 d. Caprera saloje įvyko iškilmingas Giuseppe Garibaldi 150 metų gimimo minėjimas. Toje saloje randasi šio Italijos laisvės kovotojo kapas. Lietuvą iškilmingai atstovavo ir visų pavergtųjų Europos tautų vardu šiai progai pritaikyta žodį tarė Romos radio lietuviškųjų transliacijų vedėjas Dr. Juozas Gailius, kuris kartu su kitų valstybių atstovais ant kapo padėjo atskirą vainiką, perrištą Lietuvos trispalvės kaspinu su įrašu: „Juozui Garibaldiui — Lietuva“. Minėjimo iškilmės susilaukė plataus atgarsio italų spaudoje, radijuje ir televizijoje. Visuose pranešimuose, šiai progai išspausdintuose plakatuose bei paskelbtuose atsisveikinimuose buvo atžymėti vardai kraštų, kurių atstovai dalyvavo minėjime, jų tarpe ir Lietuvos. Išleistose taja proga atvirutėse taip pat minima Lietuva. E.

A. A. ANTANUI BRAZUI
mirus, velionies našlei EMILIJAI BRAZIENEI gilia
užuojautą reiškia
Pranciška ir Jonas Lysai

Mokslas — MENAS — Literatūra

TĖVIŠKĖ

PRANYS ALSĖNAS, KANADA

O kaip norėtusi bėgti pieva —
Skardenti girioj — rageliu —
Bučioti žemę, kvapią, šventą —
Tyliai svajoti — vakare. —

Tai vienos Lietuvos tremtinės laiško, rašyto iš Sibiro, Krasnojarsko srities, į vakarus, motto žodžiai, kuriuose, kiekvienas sutiksime, įtelpa skaudžiai nostalgiskas Tėvynės ir Tėviškės ilgesys — trokštant „bučiuoti žemę kvapią, šventą“ ir yra visiškai ryškus tas baisesnis tremtinių tragizmas ir baisi tikrovė, kurią nūdien jaučia ir kenčia ne šimtai ir ne tūkstančiai, bet šimtai tūkstančių Lietuvių...

Ir kas gali būti baisesnio, žiauresnio ir tragiškesnio, kaip atėmimas, išvogimas ir išplėšimas žmogui brangiausio turto — jo gimtojo krašto, gimtosios pastogės — Tėviškės, o jo paties — išrovimas iš tenai, tarytum gražiai augusio medelio, ir nubloškimas į šalį saulei sukepinti, kad jis sunyktų, nugarstų, sudžiūtų ir žūtų — ištrėmimo...

Šį baisų, žiaurų ir visapusiškai antihumanišką darbą — kas gi kiti galėtų įvykdyti? Tik tie, kurie neturi tikėjimo, nebenturi savojo Dievo, nebejaučia širdyse jokio žmoniško jausmo — bolševikai.

Nekaltų žmonių kalinimai, kankinimai, žudymai ir trėmimai — tai tik jų specialybė. O į klausimą: kodėl tie žmonės naikinami, kankinami ir tremiami? — tėra tik vienas atsakymas — todėl, kad jie mylėjo savo gimtąją žemę, savas gimtines pastoges ir tuos takelius, kuriais maži būdami bėgėję ir nenorėjo būti laisvi nuo tokių žiaurių „išlaisvintojų“, kaip raudonieji...

Kad tokiais savo darbais bolševikai vykdo anti-humaniškesnę darbą — rodo daugybė pavyzdžių, kurie nusako, ką reiškia žmogui netekti savo gimtojo krašto, gimtųjų pastogių — Tėviškių.

Prieš du tūkstančius metų, gyvenamas žemėje ir būdamas persekiojamas, netgi mūsų Dieviškasis Išganytojas Kristus nerimasties valandą anuomet skundėsi: „Lapės turi olas, paukščiai — lizdus, o žmogaus Sūnus — neturi kur galvos priglausti“...

Gi šios žemės nuolatiniai gyvenotojai — žmonės, nežinint kokios jie tautybės bebūtų, kokio intelekto ir išsilavinimo būtų pasiekę, visi pripažino ir tebeprapažįsta begaliniai didelę reikšmę savo Tėvynei, savo tėviškių pastogėms. Štai, nepamirštos atminties kūrėjas, Adomas Mickevičius, būdamas ištrėmėlis, eiliiavo — Tėvynę prilyginamas žmogaus sveikatai ir teigdamas, jog tik tas tiksliai supranta jos reikšmę, kuris jos netenka...

Didžiosios Britanijos valstybės vyras, kritiškiausias momentais buvęs vyriausybės galva, W. Churchillis, dar tebesąs gyvas ir dabar, kai grįždavęs iš kokios nors konferencijos, įvykusios užsienyje ar, pagaliau, net iš poilsio vietos kituose krtuose ir, vos tik koją keldamas į, traukinio, ar lėpdamas iš lėktuvo, žurnalistų apsuptas, vietoj pasisveikinimo, pirmiausia mēgdavo pabrėžti: Gera būti namie!...

Jaukas, bet itin gabus broliškiosios latvių tautos rašytojas, Janis Klīdzējs, savo premijuotame romane „Mėlynosios naktys“ štai tokį fragmentą kuria, rašydamas apie tėviškę:

Vienas iš jo romano personažų kalba: „Galvoju apie savo tėvo namus. Tenai yra toks kalnas su stačiu skardžiu, tarsi nuo stogo į bedugnę! Kartą mažas būdamas aš nuo jo nusiritau. Oi tada ritau! Na, taip, aš dabar galvoju apie tėvo namus. Jei kas mano tėvo mažą ūkėlį norėtų keisti į didelį ūkį, kur kitur, ar priešinėms. Jokin būdu aš tenai nenorėčiau eiti. Aš susirgčiau, jei tėvas tai darytų...“

— Tu geriau neturtėlis nori būti? — Ne, ne, neturtėlis. Bet, tai galbūt, yra tas jausmas, tas grožis, tas džiaugsmas ir skausmas, kurį vadiname tėviške... — Taip, tėviškė... tenai visa tu myli ir viskas tave myli... Tai žodžiais nepasakoma.

Taip kalbėjosi Klīdzējs romano personažai, gimnazistai, nutolę nuo savo tėviškių gal tik keliolika ar keliasdešimt kilometrų ir gyvendami

mi savoje Tėvynėje, tai ką bekalbėti apie tų žmonių — tremtinių — dalia, kurie žiaurių okupantų ištrėmiami tūkstančius kilometrų atstumu gimtojo krašto, į žiaurias ir baisesias klimatinės sąlygas — Sibiran?...

Štai, ir kiti — mūsų šioje dailios žodžio meistarai — taip ilgisi savų tėviškių, gyvendami nors laisvam Vakarų pasauly. R. Medelis šitaip rašo: „...mano širdis veržiasi ten, kur galūlaukėj kryžius laimina laukus, kur po pakrypusių beržų žiūri vakaruosna skausmingomis ir pilnomis sielvarto akimis motina. Ji viena o skausmas toks didelis, o vargas — neaprepiamas... Vienas sūnus Rytuose vargą vargsta, antras — amžiuoju miegu užmigo, o trečias, pats jauniausias ir mylimiausias — su ašaromis išlydėtas į Vakarus giedresnių dienelių laukti“...

Gi Stasys Yla, iš tolimos besi-

kreipdamas į išplėštąjį iš jo (taip lygiai — kaip ir iš mūsų). Tėviškės laukų Rūpintojėli, štai, šitokiais gražiais žodžiais rašo:

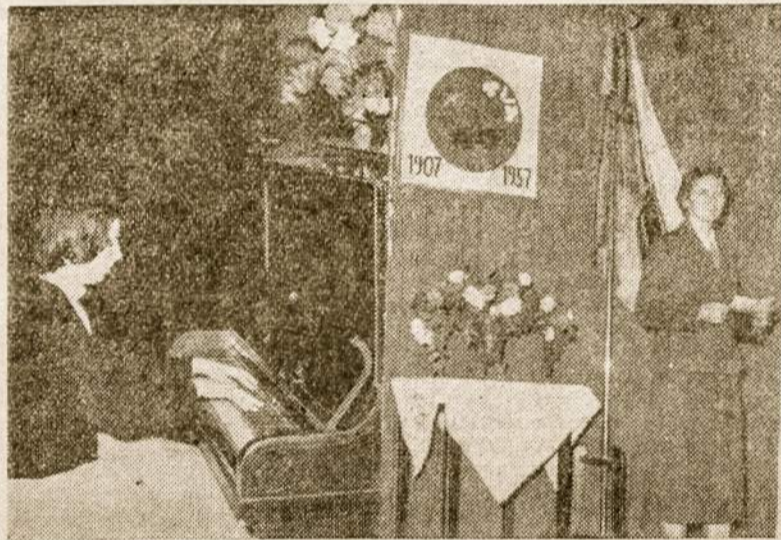
“Mūs dienos kaip knygos lapai verčiasi, Tu žinai, kokių rūpesčių jos prirašytos ir kokių atodūsių. Kaip debesis dengia dvasią nežinia. Mes kaip jūreiviai iriamės pirmyn iškankintom rankom...“

O mūsų subtylusis dainius, B. Brazdžionis, eiliiuoja — tokį sapną sapašvęs:

Aš sapašvau: pavasaris.
Ir paukščiai grįžta į lizdelius senus
Ir šventas Kristupas iš vargo upės
baigia bristi,
Ir dirvon žagrė neša tremtinio
sūnus“...

O su jais visais, rašančiajam šias eilutes atsidus, norisi tarti: ir klausiti:

O kada, miela Tėvynė, ir mažoji mano Tėviške, priglausi mus visus — išblaškytuosius po pasaulį, tarytum višta vištelius po savuoju sparnu — po didelės ir baises audros? Kada, o kada?...

Sv. Kazimiero Seserų Kongregacijos 50-ties metų Jubiļėjūsu minėjimo vaizdai: Minėjimą atidaro mok. E. Diminskienė, pianu skambina Irena Gudelė vičiūtė.

„Ar nenori atjaunėti?“ — pramoginė komedija

Rugpjūčio 17 d. Lietuvių Salėje Argentinos Lietuvių Vaidintojų Būrelis suvaidino dviejų paveiklų komediją „Ar nenori atjaunėti?“. Būreliai jau keli metai vadovauja rež. K. Runimas.

Nesusipratimai, iš kurių užsimezga komedijinė intriga, įžengia į žindulio šeimą, kai M. žindulienė pradeda įtarti savo vyrą simpatizuojant tarnatei, kurią iš darbo atleidžia ir pati, protestuodama prieš tokį vyro elgesį, kurioms dienoms apeidžia savo namus, perėidama gyventi pas savo mamą. Žmonos nebuvimas namuose davė pradžiū įvairiems netikėtumams, kurie sudarė visą komedijos užuomazgą ir turinį. žindulio šeimos konfliktas būtų greitai užsibaigęs, jei ne dr. J. Kvailevičius su savo „atsijauninimo vaistais“, užsukęs pasitarti pas S. žindulį ir įješkęs savo „nepaprastam moksliniam atradimui“ eksperimentuoti savanorių, norinčių atsijauninti. S. žindulis, jau anksčiau ant savo galvos patyręs liūdnas plaukų atželdinimo pasėkas, minėtus vaistus imti atsisako. Abu nartaria, kad naujuosius dr. Kvailevičiaus atsijauninimo vaistus geriausiai būtų galima išmėginti su senuoju tarnu

Artistai savo roles atliko puikiai. S. žindulio rolę vaidino rečiau paskutiniu laiku mūsų scenose pasirodęs A. Brazdžionis. Nekuriuose scenose jis buvo truputį lėtokas. Pagal veikalo turinį S. žindulis turėjo būti išraiškėsnis ir inteligentiškesnis už „sundaktarį“ (pagal S. žindulio pastarajam prikerktą epiteta) J. Kvailevičių. Sulig tarno žodžiais, pasakytais atėjusiai pasisūlyti tarnatei, žinduliu buvo laikomi aukštos kultūros žmonėmis. Tą patį rodė ir veiksmo eiga bei dialogai. Tačiau scenoj nekartą gavosi priešingas įspūdis

Tarno Tado rolę vaidino V. Simutis. Ši rolę jam visai gerai sekėsi atlikti. Šlame veikale jo vaidinimas, po vidutiniško pasirodymo „Tėvų žemėje“ buvo visai skirtingas. Vaidyba gera ir natūrali. Grimas ir rūbai taip pat pritaikinti vaidmeniui. Jei būtų galima ką nors pridėti, tai stoką pagarbos savo šeiminkui — bet tai jau režisūros

reikalas. Nereikėtų pamiršti, kad Tadas yra tik tarnas. Tarno elgesys turi būti skirtingas savo ponu akivaizdoje, ir kitoks — kai jų nėra kambaryje (šiuo atveju scenoje). Bendrai, šiam veikale V. Simutis yra toks pat išraiškus, koki keltis jį prieš kelis metus matyti „Mūsų gerutėlis“ veikale.

Marės žindulienės rolę vaidino Nelė Povilonytė. Ji tikrai puikiai atkūrė ponutės vaidmenį. Visur, kaip gestuose, taip ir dialoguose, išlaikė saiką ir naturalumą bei savo luomui tinkamą išraišką. Iš jaunosios vaidintojos būtų galima pageldauti ryžkesnės skiemenu tarsenos. Tai galima lengvai atsiekti dažnu ir garsiu skaitymu, kontroliuojant tarimo padargus: liežuvi, dantis ir lūpas.

Tarnaitės Onutės rolę vaidino Birutė Sturevičiūtė, kuri padavavo susirgusią O. Savickaitę. Savo neilgą rolę Sturevičiūtė atliko puikiai, kaip tekstiškai, taip ir psichologiškai, natūraliai atkurdama savo dukrelę mylinčios moters vaidmenį.

Visa eilė jaunųjų Vaidybos Būrelio atleščių, jei tik atsidėjusios lavinsis vaidyboj, pasiekė gražių rezultatų ir sėkmingai pavaduos sėnesniąsias Lietuvių Salės vadintojas, kurios vis rečiau ir rečiau tepasirodo scenoje

Aplamai komedija žiūrėma su malonumu ir nenubodžiaujanč. Publika per visą vaidinimą su dėmesiu sekė scenos veiksmą ir kartu gyveno su artistais, o tai retai atsitinka mūsų salėse. Linkėtina, kad ši nuotaininga komedija būtų pakartota dar bent keletą kartų. Tai apsimokėtų už įdėtą darbą režisoriui ir artistams. Tektų nusiskųsti dėl vaidinimų vėlinimosi, kurle jau tikrai įgavo tvirtas pilietines teises. Šiuo kart buvo sumušti visi ankstesni vėlinimosi rekordai: pradėta dvi val. vėliau, nei programose buvo skelbta. Nuo tokio vėlinimosi nukentėta ne tik publika, bet ir patys artistai, kai susirinkusi ir tik šokių laukiančioji publikos dalis truko, kaip žiūrovams, taip ir vaidintojams.

Dėl pavėluoto scenos užleidimo, pati komedijos pabaiga išėjo neefektinga. Vienas prancūzų dramaturgas ir kritikas yra pasakęs, kad vi-

Reiskite!

Sapnuoju tą šalį kur Nemunas plaukia,
Kur tyli Šešupė užmigdė bangas.
Ei leiskite ten, širdis tenai traukia,
Ei leiskit — maldauju ištiesęs rankas.

Ir puolu ant žemės lyg paukštis pašautas
Ir nors taip norėčiau — pakilt negaliu.
Norėčiau dainuoti to jausmo pagautas,
Norėčiau ištarti — tave myliu.

Myliu aš tą šalį kur girios žaliuoja,
Myliu tas žaliasias Nevėžio lankas.
Ei leiskite ten — širdis vis dejuoja,
Ei leiskit — maldauju ištiesęs rankas.

Ir puolu po kryžium, po Kristaus aš kojom,
Norėčiau pakilti, bet jau negaliu.
Tik ranką pakėlęs maldaut nenustuju —
Ei leiskite ten, nepastokit kelių...

A. Šaičiūnas

sam vaidinime svarbiausias momentas yra tinkamu laiku scenos uždegimas. Scena pavėluota užleisti dėl techniškių kliūčių.

„Ar nenori atjaunėti?“ veikalelis tėra grynai pramoginio pobūdžio, nekeliąs jokių gilnesnių žmogaus sielos problemų. Jo turinys lėkštas ir paprastas, bet komiškosios situacijos publiškai kelia nemaža nuosirdaus juoko. J. Vilneika

Tarptautinis Religinės Muzikos Kongresas Prancūzijoje

Nesenai Paryžius pergyveno tikrą chorų antplūdį. Religinės muzikos kongreso proga į Prancūziją suvažiavo visa eilė geriausių šios rūšies chorų iš įvairių Europos valstybių: Vokietijos, Belgijos, Italijos, Ispanijos, Olandijos, Anglijos. Tarp kitų chorų dalyvavo ir Buenos Aires publikai pažįstamas ispanų Pamplonos choras, kuris prieš keletą metų čia gastroliaavo ir žavėjo klausytojus savo puikiu dainavimu. Religinio kongreso proga paryžiečiai turėjo progos išgirsti gražiausius klasinės religinės muzikos kūrinius.

Tarptautiniam religinės muzikos kongrese buvo patiekta įvairių amžių religinės muzikos stiliai bei įvairių kraštų tos rūšies muzika: prancūzų, vokiečių, italų ir kt. Be to, gregorianinis giedojimas, vargonai ir kiti bažnyčiose vartojami muzikos instrumentai, taip pat populiariasis bažnytinis giedojimas, bizantinis — provoslavinis Rytų Kat. Bažnyčios giedojimas. Pademonstruota ir misijų kraštuose giedamos giesmės ir jų stiliai.

LIETUVAITĖS SESERYS SPECIALIZUOJASI LIET. TAUTOSAKOJE

Lietuvių Seserų tarpe yra labai gyvas susidomėjimas lietuvių tautosaka ir jos mokymo metodais. Tuo tikslu keturios lietuvių Seserų Kongregacijos turėjo suvažiavimą rugpjūčio 17 — 27 d. d. Chicagoje, Sv. Kazimiero Seserų vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd.

Suvažiavimo administraciją sudarė kun. A. Zakarauskas, lietuvių Seserų Vyriausiosios Vadovės ir Kongregacijų mokyklų inspektorės.

Lektoriais pakviesta: Juozas Brazdžionis, M. A., Charles B. Parnell, M. A., Ph. D., Antanas Vasys, M. A., Ph. D. Šie dešimties dienų kursai buvo užregistruoti Marywood Kolegijoje ir juos baigusiom bus duodama įvairios pirmenybės dėstant šiuos dalykus vidurinėse ir aukštesniosiose mokyklose. Suvažiavime dalyvavo Seserys iš šių lietuvių kongregacijų: Nekaltai Pradėtosios Marijos, Nukryžiuotojo Jėzaus, Sv. Kazimiero, ir Sv. Pranciškaus.

Kursuose praėita išsami programa susidėjusi iš paskaitų, diskusijų, seminarijų, klasių demonstracijų ir kt.

ATSIUSTA PAMINĖTI

MOTINA GAILESTINGOJI. Kun. dr. Juozas Prunskis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, 1957 m. Spaudė Draugo spaustuvė. Ši graži ir gili apie Mariją straipsnelių knyga rekomenduotina kiekvienam lietuviui ar lietuviškam šeimai židiniui. Autorius šį turiningą leidinį dedikavo „Savo motinai, Sibiro kankinei, kuri prie žledais išpuosto namų altorėlio gegužės mėnesio maldomis ir giesmėmis išmokė mylėti Mariją ir įješkoti sustiprinimo ir vilties Jos gailestingume“. Knyga gaunama „Laiko“ Adminstr.

VERKIANTI DIEVO MOTINA SYRAKŪZUOSE. Kan. Dr. Ottavio Musumeci. Iš italų kalbos vertė M. Pulauskas, MIC. Išleido Marijonų Kongregacija. Nepaprastai įdomus dokumentacinis leidinys apie nuostabių įvykių Syrakūzuose ir verkianti Dievo Motinos atvaizdą. Neturėtų likti nei vieno nesusipažinusio su šiais nuostabiais įvykiais, kurie prasidėjo 1953 m. ir kurie tęsiasi ir mūsų dienomis. Knyga gaunama „Laiko“ Administracijoje.

LIETUVIŲ DIENOS Nr. 6. 1957 m. birželio mėn. Vyr. redaktorius Bern. Brazdžionis. Leidėjas — F. Skirius. Redakcijos ir Administracijos adresas: 9204 South Broadway, Los Angeles 3, California, USA.

MARGUTIS Nr. 6 — 7. Birželio — liepos mėn. Laikraščio adresas: 6755 So. Western Avenue, Chicago 36, Illinois, USA

LAISKAI LIETUVIAMS. Birželio mėn 1957 m. Nr. 6. Leidžia Tėvai Jėzuitai. Redaktorius — Juozas Vaišnys, S. J. Redaktorius padėjėjas — Bruno Markaitis, S. J. Adresas: 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Illinois

LAISKAI LIETUVIAMS 1957 m. Liepos — rugpjūčio mėn. Nr. 7. — Leidžia Tėvai Jėzuitai.

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS. 1957 m. Nr. 5. Mėnesinis religinio — patrijotinio turinio laikraštis. Leidžia pranciškonal. Redaktorius T. Modestas Stepašis, OFM.

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS. 1957 m. Nr. 6. Leidžia tėvai pranciškonal.

ŽVAIGŽDĖ. 1957 m. Liepos mėn. Nr. 7. — Jėzaus širdies Pasitintys. Leidžia Tėvai Jėzuitai. Red. ir adm. adresas: 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Ill. USA.

SEJA Nr. 4 1957 m. Leidėjas-redaktorius — G. J. Lazauskas. Adr.: 1649 N. Broadway, Merlose Park, Illinois, USA.

ŽIBINTAS — Religinės kultūros žurnalas. Leidžia: D. B. Lietuvių Kat. par. Bendruomenė. Adresas: 21, Ann Place, Bradford 5, Yorks, Gt. Britain.

SEKMADIENIO RIMČIAI

MOTINA GAILESTINGOJI

Ši nauja KUN. Dr. J. PRUNSKIO parašyta Marijos garbinimui knyga, skirta daugiau gegužės mėn religinei praktikai. Tačiau knyga dėl savo populiarus stiliaus bus mėgiama visuomet. Knyga pilna patrauklių pavyzdžių, pasakojimų ir pamokymų. Pasakojimo būdas ir parinkta medžiaga yra tiek patraukli, kad paėmęs knygą ir rankas, nepaleidi jos iki visą neperskaitai. Ši knyga padidins indėlį tų vertybių, iš kurių semsis sau maistą materializmas ir oportūnizmo blaškomos sielos.

Iš šio leidinio patiekiami skaitytojams porą vaizdingų aprašymų iš stebuklingų pagijimų Liorde.

Marija myli lietuvius

Marija, savo žmogiška prigimtimi, taip artima mums. Rodos, per jos rankas drąsiau persijūti ir savo prašymus jos dieviškajam Sūniui.

Marija tikrai myli lietuvius. Tą visi žmonės jautė, prie jos širdgeloje ar nelaimėje šaukėsi. Ir Marija yra parodžiusi ne vieną regimą savo prielankumo ženklą. Štai vienas pavyzdys: Londone viena lietuvaitė, vardu Ona Šalaševičiūtė, teturėdama 15 m. amžiaus, nukrito nuo laiptų, išsinarindama koją iš klubų. Be to, tas kritimas kažkaip sunkiai paveikė jos širdį, jos nervus. Naktimis be vaistų negalėjo miegoti.

Šešis mėnesius ji išgulėjo lovoje, negalėdama nei su lazdomis paeiti. Trejus metus gydyti pas dr. Szwarz, bet šis pagaliau visiškai atsisakė ją begdyti. Tada ji ėmė gydytis pas šv. Baltramiejaus ligoninės gydytoją dr. Elmsly. Praslinko dveji metai nei tas nepadėjo. Pateko ji į vieną Londono ligoninę. Jau rengėsi daryti jai operaciją, bet ir nuo to susilalkė — nebebuvo jokios vilties.

Taip praslinko penkeri metai, bekenčiant ir besigydančiam. Nebe tik su kojomis turėjo sunkumų, bet ir kairė ranka pasidarė bejėgusė. Ja netiko nebegalėjo paimti. Koja buvo sudžiūvusi, rodos, joje nekiek muskulų nebuvo likę. Lazda pasiremėdama galėjo šiek tiek paeiti, bet lig tik koją primindavo prie žemės, kildavo nepaprastai skausmai. Visas kūnas buvo išpūstas ir nesveikas.

Mergaitė jau nebesitikėjo išgyti. Kasnakt eidama gulėti pasidėdavo žvakę, nes jautėsi tiek silpna, jog atrodė — šios nakties nebeišgyvens.

Viena darbininkė, pavarde Brigita Cassidy, ateidama jos aplankyti prikalbino važiuoti į Liorde. Neradama pagalbos pas gydytojus, pagaliau mergaitė sutiko. Kelionė buvo sunki ir skausminga, ypač kai reikėjo iš laivo persikelti į traukinį

ir Liorde pereiti į ligoninę. Ji apsisusto šv. P. Marijos. Sopulingosios ligoninėje. Po kelionės iš ryto nebegalėjo pasiekti stebuklių vietos, tai šv. Mišų išklauskė ligoninės korytėlėje. Tik ištiesą parą išsėjusis, sekantį rytą nuyko prie grotos. Prieš šv. Komuniją, paskiau po pietų dar nusimaudė. Tada dar lyg nieko ypatingo neįjautė, bet parvežusi į ligoninę — išlipi ir, net pamiršusi, kad ji nesveika, pradėjo eiti abiem kojom, net lazdas palikusi. Ligonijų prižiūrėtojos nustebo ir ėmė šaukti: — Ei, užmiršai lazdas!

Patį ligonė dar labiau nustebo. Kai ji įėjo į valgomąjį, visi ten buvusieji pamatė tą nuostabų išgijimą pradėjo giedoti Liorde Marijos giesmę: „Ave Marija.“ Vakare jau ji galėjo su žvake rankoje eiti procesijoje toli apie kalną. Mergaitė grįžo į Londoną, gavo darbą sluvkyje ir toliau vakščiojo visiška lazda nevartodama. Šis pagijimas atžymėtas Liorde išgijimų biure.

Lietuviai buvo liudininkai ir kito nuostabaus įvykio: 1930 m. būrys lietuvių vyko į Eucharistinį kongresą Kartagenoje (Š. Afrikoje). Pakeičiant jį buvo sustoję Liorde. Būnant prie grotos jiems teko būti arti ligoninių. Štai kaip vieną ligonę aprašo vienas iš dalyvių — V. Uždavins.

— Moteris buvo junda, lyg žemė; jei jos akys būtų nemirksėjusios ir nesekusios Liorde stulso, jei ji būtų užsimerkusi, aš būčiau sakęs, kad gulė... lavonas. Ji buvo nepaprastai išsekusi, nebuvo jokios gyvybės, jokios veido spalvos, jokio raudonumo veide ir lūpose. Gulėjo

Motina Marija Teofilė dabartinė šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos vyriausia vadovė.

išsitempusi, išdžiūvusi, lyg lenta... „Koks didelis visdėlo žmonių naivumas, — galvojau, kokie naivūs šių invalidų slaugytojai, jei jie tiki pagysiant savo ligonius...“

Vėl kartojau su visais „Sveika Marija“. Tik ūmai sujudėjo prie mano padų lopšio ratelis, ir suklyko moteriškas, džiaugsmingas balsas. Lyg smailios ylos įdurtas atsiskukau ir atsiskukęs žiūrėti nebegalėjau... Nustebeime suakmenėjau... Trupėnės žemės gabalas — moteris buvo gyva... Ji atsisėdusi lopšyje kalbėjo itališkus žodžius, jos veidai buvo raudoni, akys gyvos, rankomis gaudė aplinką, vaikiškai siuntė Liordeitei statulai bučkius, veržėsi iš lopšio išlipti, tik nustebe, lyg sukvalifėjęs, slaugytojas neleido... Stebuklas įvyko mano akyse...

— Kas buvo tai moteriškei? — paklausiau priėjęs vieną slaugytoją vyrą.

— Septynerius metus paraližuota iš vietos nepajudėjo, septynerius metus niekam žodžio nepratarė, o dabar juda ir kalba.

Ir ršytojas tą savo aprašymą baigia:

— Puoliau dabar prie grotos geležinės užtūros, suspaudžiau tvirtai rankomis geležinius stiebus ir meldžiau, meldžiau karštai, taip karštai, kaip dar niekuomet nebuvau meldėsis.

Atsimeta nuo komunizmo

(E) Vienas žymiausių komunizmo ideologų, Jugoslavijos diktatoriaus Tito artimiausias bendradarbis, Milovanas Djilas, parašė knygą, kuri šiomis dienomis Amerikoje išėjo antrašte „The new class“ (Naujoji klasė). Tos knygos rankraštis buvo slapta išneštas iš kalėjimo, kuriame Djilas atlieka trijų metų bausmę už kenkimą Jugoslavijos valstybei. Djilas jau anksčiau buvo parašęs straipsnį užsienio spaudoje, išdėstydamas savo apsvylimą komunizmu.

Djilas savo naujoje knygoje pateikia komunistinės sistemos analizę ir prieina išvados, kad komunizmas buvo lemta žlugti.

„Istorija komunizmui daug ką atleis. Gal komunistus pateisins ir dėl įvairių brutalių metodų, kuriuos jie vartojo gindamiesi nuo tikrų ar įsivaizduotų priešų. Bet kad jie negalėdavo sukaustyti bet kokį galvojimą, nusmelkė bet kurią skirtingą mintį, vien tik savo interesų žiūrėdami — to istorija jiems niekad neatleis, už tai juos prikaus prie istorijos gedos stulpo“, rašo Djilas savo knygoje.

Komunizmas išauginęs naują klasę, kuri maudėsi žmonių kraujuje ir penėjosi apgautųjų masių vergų darbu, teigia Djilas. „Komunizmas yra sukūręs rafinučiausią tironiją ir brutaliausią išnaudojimą, kurie bet kada yra egzistavę. Tai yra jungas, po kuriuo kraują ir prakaitą lieja visi jo valdomi sluoksniai.“ Kitoje knygos vietoje Djilas rašo: „Komunizmas tarės panaikinsias klases, bet pats išsigimė į vienos klasės viešpatavimą, į despotizmą“. Komunistai pasidarę išnaudotojų klase. Kiekvienas komunistinis režimas nesą kas kita, kaip nuolatinis pilietinis karas tarp valdžios ir piliečių. Kai piliečių kantrybė išsibaigia, susiduriama su tokiais reiškiniais kaip Lenkijoje, Vengrijoje, Pasaulio komunizmo, arba tariamo „socialistinio lagerio“ vieningumas esą tik fikcija. Djilo nuomone, įvykių raida būsianti tokia, kad komunizmo viešpatavimui prieš galas. Komunistinė klasė pati sau duobę kasanti.

Savaime aišku, kad Titui tos knygos pasirodymas labai nepatinka. Jai dar nepasirodžius, Tito oficiozas „Borba“ knygos autorių pavadino demoralizuotu žmogumi, kuris išdavė savo pasaulėžvalgą ir savo kraštą. Jo knyga esanti parašyta Goebelo stiliumi.

būs reiškinys, beveik visi atsivertė, ir grįžo ašarodami. Partijos vadovybė susikompromitavusi šiuo elgesiu, paskelbė, kad visa delegacija buvo dvasiškosios papirkta.

Byrančios Dievo Motinos ašaros, surinktos ant vatos ir pavartotos įvairiu būdu ligoniams, atnešė daugybę nepaprastų pagijimų. Kur prieš keturis metus pirmą kartą pravirko Dievo Motinos atvaizdas, šandien šiam vargšų rajone kyla puošni Marijos šventovė. Syrakūzai virto dar viena didele Dievo Motinos rūpesnių ženklo vieta, savo nelaimingiems vaikams žemėje.

Visiems turtėjų kilti klausimas — kodėl Dievo Motinos atvaizdas verkia? Kodėl Marija verkė šiluvoje, Fatimoje ir dabar — Syrakūzuose. Daug aiškinti apie tai nereikia: kiekvienas iš mūsų pagalvojęs ir žvilgtelėjęs į savo vidų, į savo pareigas Dievui ir artimui — ras tikrą atsakymą!

V. L. T.

AŠ MOKU ISPANIŠKAI!.

Kardinolas Mezzofanti miręs pe-reito šimtmečio pradžioje mokėjo apie 90 įvairių kalbų. Jam esant kokiu tai pareigūnu prie Vatikano, atvažiuoja kartą viena delegacija iš begriūvančios Lietuvos ir Lenkijos respublikos. Sužinojęs, kad yra keli lietuviai bajorai iš Vilniaus, kardinolas juos užkalbina lietuviškai. Šie tik išsižiojo, mikt-mikt ir neina. Tada pradėjo prancūziškai, lotyniškai, kaip tuo laiku buvo madoje. Laimė, susikalbėjo šiaip taip, nors turėjo gerokai rausti, kad augstas dvasiškis ir mokslininkas įvertino lietuvių kalbos svarbą ir grožį, o to krašto sūnūs buvo užmiršę.

Parvažiavę vis tik įniko mokyti lietuviškai, savo vaikus mokė ir tik po poros metų prisipažino apie patirtą Romoje gėdą.

Florencijos universitetas leidžia „Studi Baltici“, storą ir turiningą žurnalą, specialiai skiriamą baltų kalbų studijoms — lietuvių, latvių ir prūsų.

Š. Amerikoje net 6-se universitetuose yra dėstoma lietuvių kalba, kurios mokosi studentai visiškai ne lietuvių kilmės. Kodėl? — Lietuvių kalba yra jiems reikalinga kaip raktas įteiti į indeuropiečių, ypač sanskrito kalbų studijas.

Kaip Katalikų Bažnyčia žiūri į kalbų klausimą? — Jau Senajame Testamente pranašas Dovydas sako — „kiekviena kalba garbinkite Viešpatį“. Reiškia, kiekvienas savo pirginta kalba turi melstis.

Kai kas tuojau prisimins priekaitę, kad per B-čią dalis Lietuvos buvo sulenkinta. Ne tiek B-čios kaltė, kiek sulenkėjusios bajorijos ir diduomenės. Daugelis kunigaikščių ar grafų, pastatę bažnyčias, turėjo patronato teisę — galėjo prašyti vyskupą, kad skirtų jų norimą kandidatą klebonu. Ir toks klebonas turėdavo atsivelti į bažnyčios tautyto norus ir jo nusistatymą tautiniu atžvilgiu. Kai kurių tokių dvasiškių lenkinimo įtaką su kėpu atplūdę lietuviška veikla tokie patriotai kaip vyskupas M. Valančius, Karevičius, J. Matulevičius ir daugybė kunigų su parapijinėmis mokyklomis, knygomis.

Arkivyskupas Matulevičius septynetą metų valdė Vilniaus vyskupiją, kur yra tautų mišinys — lietuviai, lenkai. Kai atvykdavo kartais gudi pas vyskupą, ir šis, sužinojęs kas jie yra, papsveikindavo juos ir prakalbėdavo gudiškai, tai šie net apsi-verkdavo. „Tai, sakydavo jie, mums aiškindavo, kad mūsų gudiškos maldos niekas nesupras, o dabar pats vyskupas į mus gudiškai prakalba“.

Bažnyčia ir dabar deda pastangas, kad kiekviena tautinė mažuma turėtų savo parapijas, arba jų negalint sudaryti, bent sekmadienio pamaldas, kad ir mažai tikinčiųjų grupelė; kad turėtų savas maldaknyges, kad būtų teikiami religiniai patarnavimai gimtąja kalba. Tokios patarnavimos daromos P. Amerikoje ir ypač šiaurinėje.

Koks gražus ir natūralus vaizdas, kai žiūrime į Rimšos skulptūrą „Lietuvos Mokykla“ — motina moko savo vaikutį skaityti. Taip pat labai gražu, kad ta motina nueina į b-čią kartu su savo sūneliu ar

Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjungos Literatūros PREMIJA

Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjunga skiria kasmetinę 250 dolerių premiją už geriausią vaikų ar jaunimo grožinės literatūros kūrinį. Kūriniam įvertinti bus sudaryta premijos sprendėjų komisija.

1. Premijos komisija vertins 1957 m. išspausdintas vaikų ir jaunimo grožinės literatūros (apysakas, pasakas, poeziją, dramą, etc.) knygas ir tais metais parašytas, bet dėl dabartinių sąlygų neišspausdintus kūrinius tų autorių, kurie juos prisijungė komisijai. Autoriai pasirašo tikrąja pavarde.

2. Už Premijos Komisijos geriausiu pripažintą kūrinį skiriama premija nebus skaldoma tarp atskirų autorių.

3. Knygos ir rankraščiai, prieš tai laimėję bet kokią premiją, šios premijos negalės gauti.

4. Premijuoto kūrinio, jei jis dar būtų nespausdintas, išleidimo teisės autorius sutinka be papildomo honoraro perduoti Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjungai.

5. Paskutinė data kūriniams įteikti yra 1958 m. sausio 1 d. Siųsti šiuo adresu: B. Beleškienė, 6921 S. Claremont Ave., Chicago 36, Ill. U. S. A.

6. Premijos sprendėjų komisija bus papskelbta vėliau.

dūkrele ir abu lietuviškai taria „Tėve mūsų“ žodžius.

Ar būtų natūralu, jei motina melstųsi lietuviškai, berniukas ispaniškai, o mergytė, gimusi kur tai Brazilijoje, net portugališkai?

Dabar š. Amerikoje yra didelis sąjūdis už bendrą rožančiaus kalbėjimą šeimose. Kaip atrodytų, kad motina lietuviškai kalbėtų pirmąją pusę „Sveika, Marija“, o vaikai testų angliškai, „šventoji Marija, Dievo Motina“.

Arčiau burkimės prie lietuviškų parapijų, prie kurių veikia nuolatinės mokyklos, ar bent šeštadieninės, prie kurių spiečiasi lietuviškos draugijos, leidžiami laikraščiai, kur visados, leidžiami laikraščiai, kur visados galima įsigyti lietuviškos spaudos įvairiuose kraštuose.

Gal nustebsite jei pasakysiu, kad lietuviškai kalbėdami mažiau ir nuodėmių padarysime? — Nugl, mažiau keiksimės. Lietuvių kalba kaip ir neturi keiksmazodžių, o ypač stipresnių. Norint smarkiau nusikeikti — reikia griežtis rusiškos, ispaniškos ar italų kalbos.

Bet užtai turime daugybę — šimtus ir tūkstančius dainų, pasakų ir kitokios liaudies kūrybos. Daina lengvino lietuvių vargus baudžiamos metais, daina lengvina ir dabartinę vergiją Lietuvoje, mažina asmeninius skausmus. Branginkime ją ir išsivijoje būdami. Per lietuvišką dainą ir maldos žodžius daugiau pamils ir jaunoji karta savo senelių kalbą.

Taigi, daugiau pagarbos ir meilės savai kalbai, ir tuo įrodysime, kad esame tikri savo tautos sūnūs ir verti jos laisvės! A. Kleivelis

Lietuvos Statuto reikalai

Lietuvos Statutas yra mūsų senosios valstybės teisinės santvarkos paminklas. Statute yra surašyti teisiniai piliečių ir Didžiojo Kunigaikščio tarpusaviai santykiai, uždedamos pareigos ir duodamos teisės. Šis statutas yra mūsų protėvių galvosenos ir nusistatymų gyvas atvaizdas.

16 šimtmečio įsisteigus pirmoms spaustuvioms Lietuvoje, tuoj buvo atspaustas čia ir Lietuvos Statutas. Jo buvo trys laidos. Jis veikė visoje Lietuvoje iki Napoleono karo laikų. Napoleonas įvedė Svulvikijoje savo „Napoleono kodeksą“, bet žemaitijoje, Anksčiau Gudių Statutas veikė net iki 19 amž. vidurio, vadinasi, neseniai suėjo šimtmetis, kai nustoto veikti Statutas. (Palyginkim su Argentinos 1853 m. konstitucija).

Lietuvos Valstybės Taryba, tuoj po jos įsteigimo ėmėsi anuomet veikusią (1927 m.) rusišką teisinę santvarką (Svod Zakonov — dešimts tomų), atliktinti. Pasaulinio masto mokslininkas ir buvęs Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, prof. Mykolas Rėmeris, būdamas tuokart Valstybės Tarybos nariu, ėmėsi iniciatyvos. Teko su juo bendradarbiauti „Vandėnų įstatymai ruošti komisijoje“. Lietuvos Statuto nuostatas dėjomė ir ruošiamąjį naująjį „Vandėnų įstatymą“, iš Statuto semdamiesi mūsų senelių sveikos ir pamokančios išminties. Tie dėsčiai buvo autorias neužmiršti ir jam ruošiant Jūrininkystės Inspekcijoje „Jūrų statutą“, 1936/7 m. Klaipėdoje. Lietuvos Statutas yra „gyvas daiktas“. Mažai yra užsilikusiu jo egzempliorių, nes karų, revoliucijų bei svetimų okupacijų audros gerokai apnaikino mūsų istorijos dokumentalinę medžiagą. Šiuo metu Lietuvos Statutas yra viltęs retenybė.

Buenos Aires pas vieną vengrą atsirado Lietuvos Statuto trečiosios laidos (iš 17 amž.) vienas egzempliorius. L. K. Tautinis Muzėjus Avellanedoje, būdamas Lietuvos senelių ir vertybių saugotoju, nutarė Statutą įsigyti. Lietuvos Statutas būtų įdomiausias ir vertingiausias eksponatas visoje Argentinos Lietuvių kolonijoje. Tam reikia lėšų. Mieli tautiečiai, aukokime pagal išgales šio Statuto įsigijimo reikalui. Autorius ir pats prisideda sulgy savo išgalėmis.

Teodoras Dankantas, buvęs Lietuvos Valstybės Tarybos Narys ir Jūrininkystės Inspektorius.

Dal. Česl. Janušas šiemet laimėjo Winsor - Newton meno reikmenų firmos premiją Long Island daillininkų parodoje, kur dalyvavo virš 200 daillininkų iš visos Amerikos. Pažymėtina, kad pereinatis metais tos pat firmos premija laimėjo taip pat lietuvis — dal. Povilas Puzinas.

PASAUJŲ UŽGRIUVO NEŠIAIŠKINAMI REIŠKINIAI VERKIANTI DIEVO MOTINA SYRAKŪZUOSE

Iš to vardo pasirodžiusios lietuvių kalba knygos. Knygos autorius Kan. Dr. Ottavio Musumeci. Į lietuvių kalbą vertė M. Pulauskas, MIC. Išleido Marijonų Kongregacija, 1957 m.

Rugpjūčio 29 d. sukanka keturi metai nuo vieno nuostabaus įvykio, kuris prasidėjo 1953 m. rugpjūčio 29 d. Syrakūzų mieste, vieno neturtingo darbininko bute, Via degli Ortì 11 nr., kur pravirko gipsinė Dievo Motinos figūra. Vandens pavidoalo skystis, bėgęs iš gipsinio Dievo Motinos atvaizdo akių, buvo chemikų nuodugniai ištirtas ir rasta, kad yra visiškai žmogaus ašarų sudėtis.

Šios gipsinės figūros savininkai yra Giuseppe ir Antanina Jannuso. Šį Dievo Motinos atvaizdą jie gavo savo vestuvių proga 1953 m. kovo 21 d. iš vieno giminaičio. Giuseppe Jannuso dėl didelio materialinio vargo ir protarpiais esamos bedarbės simpatizavo komunistinėms idėjoms, nors gilumoj įsitikinusiu komunistu nebuvo.

Jannuso Giuseppe žmona Antanina laukė kūdikio ir kentėjo labai sunkų neštumą, nuo skausmų neretai net regėjimą prarasdavo. Taip įvyko ir 1953 m. rugpjūčio 29 d. naktį. Tarp 2,30 ir 3,30 val. užėjus konvulsijoms Antanina nieko nematė. Atgavus šiek tiek regėjimą, bet vis dar kentėdama didžiulius skausmus, pakėlė akis maldai ir gale lovos kabantį gipsinį Dievo Motinos at-

vaizdą ir pamatė, kad iš gipsinio Dievo Motinos atvaizdo akių byra ašaros. Tai buvo šių nuostabių įvykių pradžia.

Žinia greitai apšė visą miestą. Sekančios dienos metu jau susirinko didžiulė minia žmonių. Visi matė tą nuostabų reiškinį. Ašaros laikas nuo laiko nustodavo birti, bet ir vėl po kurio laiko pasirodydavo. Gipsinis atvaizdas buvo paimtas nuodugniai ištirnimui. Gipsinė figūra neturėjo jokių ženklų ir žymių, kurios rodytų ašarų kilmę priežastį. Ši figūra buvo lygiai tokia, kaip ir kitos į ją panašios, kurios labai plačiai paplitusios Italijoje. Šis gryno gipso atvaizdas buvo pagamintas ILPA firmos Bagni, Lucca provincijoje, pagal skulpt. Amilcare Santini pagamintą modelį.

Nuostabus reiškinys buvo stropiai ištirtas iš valdžios ir Bažnyčios pusės. Sicilijos vyskupas nuodugniai susipažinę su visais įvykiais, — ašarų analizais, statulėlės-paveikslo konstrukcija bei stebuklingais pagijimais, — priėjo vieningos išvados, kad įvykių antgamtinis tikrumas negali kelti niekam abejojimo.

Syrakūzų miestas šandien tapo tikinčiųjų ir netikinčiųjų dideliu dėmesio centru, nes įvykiai visiems matomi ir visiems leidžiama laisvai jų tikrumu įsitikinti. Preš kurį laiką Italijos komunistų partijos delegacija buvo pasiųsta į Syrakūzus patikrinti „melo“ ir pasiūkinti iš šių „komedių“. Tačiau nuykė į vietą 5 asmenys, ir pamatę aiškius nuosta-

SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCIŅĒ KOMISIJA

50 METŲ PASAULINEI SKAUTŲ BROLIJAI

Šiais metais pasaulio skautija švenčia savo 50-ties metų sukaktį. Ši sukaktis buvo atžymėta jubilėjinė tarptautinė skautų stovykla - džiamore, kuri įvyko Anglijoje rugpjūčio mėn 1 - 12 d.

Šios sukakties šventė yra surišta su keliais uždaviniais: skautininkų susibūrimu, pirmoji tarptautinė skautų stovykla, skautų vyčių suvažiavimas ir svarbiausia - tarptautinė skautų konferencija. Šios konferencijos delegatais yra oficialūs savų sąjungų atstovai su pilna sprendimų teise.

Minint šią skautijos sukaktį neturėtume pamiršti nors trumpai peržvelgti Skautijos atsiradimo priežastis ir sąlygas, kurios kaip Nepriklausomoje Lietuvoje taip ir tremtyje ne visiems buvo ir yra žinomos.

Devynioliktojo šimtmečio pabaigoje daugelyje kraštų pastebimas naujų jaunomenės auklėjimo metodų įdiegimas.

Vien tik mokyklos suolis nesuteikė pilnutinio jaunimui auklėjimo ir jo paruošimo gyvenimui. Tarp mokyklos suteiktų žinių ir gyvenimo padiktuotų reikalavimų atsirado spraga, kuri buvo įdiegta užpildyti. Reikėjo surasti ką nors naujo, kas duotų jaunimui savitovai ir praktiškai protaujančio jaunolio paruošimą gyvenimui.

Ir tuo pat laiku kai kurie jaunimo auklėtojai - pedagogai pastebėjo tuos trūkumus įsiekio būdų juos papildyti. Štai S. Amerikos mokslininkas E. Thomson Setan įsteigia Birk Bark Roll - Beržo Žievės Sąjungą, Anglijoje atsirado Boys Brigades, Čekijoje ir Lenkijoje Sakalų draugijos, Vokietijoje - Jaunomenės Sąjungos ir tuometinė Rusijoje - „Potiečnija Roti“.

Kiekviename krašte šis klausimas, atsivėlgiant į gyvenimo sąlygas, buvo savaip sprendžiamas. Ir visų buvo vienodas tikslas - išvesti jaunimą iš tvankių miesto sienų į gamtą, bent kelioms valandoms savaitėje, duodant jiems žaidimo priemonėmis lavinti savo protą ir kūną. Tuo laiku pradėta suprasti, kad sportas ir įvairūs lauko žaidimai yra viena iš jaunolio būdą ugdančių priemonių.

Kai daugelyje kraštų ėjo intensyvi kova tarp senųjų ir naujai įsiekimų jaunimo būdai auklėjimo priemonių - Anglijoje iškilo stipri ir kilni asmenybė surinkusi ir panaudojusi visas gerasias auklėjimo ypatybes iš senovės spartiečių, indėnų, Viduramžių riterių ir sujungusi visa tai naujoje jaunimo auklėjimo sistemoje skautybeje.

Jos įkūrėjas, anglas lordas Baden Powell'is. Mintus, įkurti šią jaunimui organizaciją atėjo sunkiausio, se jo gyvenimo valandose.

Kilus Pietų Afrikos karui (1899 - 1900) neudėlis Mefekingo miestelis su nedidele anglų kariuomenės igula pagarsėjo visame pasaulyje, kai buvo apsiaustas dešimterio didesnės būrų (olandų kolonistų) kariuomenės. Mefekingo komendantas pulk. R. Baden Powell'is gaves iš Transjordanijos respublikos prezidento Krugerio ultimatumą pasiduoti - nepabūgo, atmetė jį ir nutarė gintis. Ir visiems Mefekingo gyventojams teko pakelti sunki kovos našta.

Šis garsusis Mefekingo apsupimas virto pasaka ir sujaukino tuometinį pasaulį. Nežiūrint į tai, kad viešojo pasaulio nuomonė ir simpatijos nebuvo grynė - anglų pusėje, bet geras ir sumanus vadas, o su juo drausmė ir ypatinga drąsa nulėmė laimėjimą ir paverė visų simpatijas, kas davė pradžia naujoms pasaulio pažangumo idėjoms.

Trūkstant pajėgų miestui apginti komendantas R. Baden Powell'is padėjo visą savo pastangas ir išradinumą, kad padidinus gynybų eiles ir sustiprinus miesto gynybą.

Aplink visą miestą praveda geležinkelį, kuriuo vežiojamos karo reikmenys, taip pat ir patys miesto gynybai pristatomi ten, kur buvo reikalinga. Vykusiai iš jaunولیų sutvarkė ryšius ir žvalgybos tarnybą. Tuo būdu iš paauktų pagelbos berninukų, buvo įkurtas būrys, kurį pavadino scout - žvalgai. Tie jaunuoliai pėsti bei dviračiais atlikdavo žvalgybos darbus bei palaikydavo

ryšius su reikalingais kovos židiniais. Savo pavestus uždavinius atlikdavo su didžiuliu pasišventimu, nepaprasta drąsa, ir skubiai, kas ypač nulėmė laimėjimą. Šis jaunolų būrys gavo Mefekingo kadetų vardą ir tapo istoriniu pasišventimo ir pareigingumo pavyzdžiu, tuo užkrėsdamas ir kitų kraštų jaunuolius.

Ligi Mefekingo įvykių Baden - Powell'is buvo tik gabus energingas ir sumanus kolonijų karininkas, kokiu yra nemaža. Mefekingo laimėjimas sukėlė nepaprastą džiaugsmą visoje anglų imperijoje už ką R. Baden Powell'is buvo pakeistas į generolo majoro laipsnį. Baigdamas savo karjerą kariuomenėje, likusių savo gyvenimo dali pasventė jaunomenės auklėjimui. Su Mefekingo jaunuoliais nenutraukė santykių ir toliau. Apsupime patyrė kaip gali būti naudingi jaunuoliai, jei jiems pavedama atsakomybė. Jo parašytoji knyga po Mefekingo įvykių susilaukia labai didelį pasisekimą netik karių tarpe, bet ji buvo naudojama ir mokyklose jaunuolių pastabumui bei atminčiai lavinti. Visa tai pastebėjęs, jis pats panoro drauge su berniukais nuosekiai ištirti. 1907 m. vasarą suorganizavo pirmąją stovyklą Brownsa saloje. Paringęs 20 įvairių profesijų ir išsilavinimo jaunuolių R. B. Powell'is praktiškai išbandė savo metodu tikrumą ir liko patenkintas šios bandomosios stovyklos rezultatais. Šie metai ir yra laikomi skautijos atsiradimo metais, ir tik po metų parašė pagal patikrintus metodus skautavimui vadovėlių „Skautybė Berniukams“.

Ir jau po metų skautiškos veiklos Anglijoje buvo apie 60.000 skautų. Ši idėja greit plito ir už Anglijos ribų, apimdama daugelį kraštų.

Šiuo metu pasaulinę skautų šeimą sudaro šimtas atskirų brolijų su septyniais milijonais narių, kuriuos riša bendras visų šūkis Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Mes, lietuviai skautai, minėdami šią sukaktį, džiaisai priminkime visiems glūdinį mūmyse liūdesį, kad mūsų Tėvyne yra už tamsios uždangos ir ten likusių mūsų brolių širdys dega laisvės ilgesiu ir kilniųjų idealų troškimu.

Šios 50-nės sukakties proga teatsinaujina mūmyse pirmųjų Mefekingo jaunuolių kovingoji dvasia, kad žengtume pirmieji stiprėdami tikrais Grožio ir Gėrio kovotojais ir savosios žemės mylėtojais ir jos nenulstamais gynėjais.

Šis tarptautinis skautų susibūrimas vyksta lietuviams skautams šviesios Tiesos ženkle.

Oficialus Tarptautinio Skautų Biuro pakvietimas mums lietuviams, egzilams skautams, dalyvausti Jubilėjinėje stovykloje ir Tarptautinėje Konferencijoje parodo, kad pasaulio skautija girdi mūsų balsą, nepaneigia ir pripažįsta mūsų viešai keliamas teises.

Visi, pasauliulyje išsibarstę, lietuviai skautai su pakilia nuotaika minį šią didingą sukaktį. Mes, gyvenantieji čia, svetingoje Argentinos padangėje turime taip pat prisidėti savomis pastangomis prie mūsų atstovavimo šioje didžioje susibūrimo šventėje. Nuo jauniausio skauto iki seniausio skautininko prisidėkime nors simbolinėmis aukomis paremti Džiamborės Fondą.

Brolijos Užsienio Skyriui pageidaujant buvo numatyta išleisti brošiūrą apie Lietuvą ir Skautavimą Lietuvoje ispanų kalboje, bet dėl laiko stokos šis leidimas laikinai atidėtas ir truputį vėliau bus išleistas kiek platesnis leidinėlis. Skautų Vyčių „Sarūno“ būrelis mielai įsijungęs į Užsienio Skyriaus kvietimą aprūpinti mūsų atstovus Tarptautinėje skautų konferencijoje propagandine literatūra apie Lietuvą, kreipėsi į Lietuvos atstovybes Montevideo ir Rio de Janeiro prašydami literatūros ispanų bei portugalų kalbomis iš abiejų atstovybių gauta 47 egz. tam tinkamų knygų. Iš „Laiko“ leidyklos gauta 40 egz., kurie visi pasiūsti atitinkamiems skautų organams. Padėkime visi pagal savo išgales šiam svarbiam reikalui.

O. Aleksaitė ir A. Šeštakauskas po vestuvių Aušros Vartų bažnyčioje.

BUENOS AIRES

PADEKA

Argentinos Lietuvių Vaidintojų Būrelinui, suvaidinusiui „Ar nenori atjaunėti?“ komediją, veikalo režisorui K. Runimui, artistams: A. Brazalčiui, N. Povilonytei, V. Simučiai, B. Sturevičiūtei, suflerei B. Brazaitytei, pasidarbavusiems prie tvarkos palaikymo: B. Blumbergui, T. Mikalauskui, J. Jankauskiui, V. ir J. Jakubkams, V. Mačiulienei, U. Blumbergienei. „Laiko“ adm. už skelbimą, nuoširdžiai dėkoja „Lietuvos Aidai“ Radio Valandėms Vadovybė

Lietuvių Tautinių Šokių Komisija - Ponų A. R. ir Vytauto J. Kolaičių šeimos židinį aplankė gandraus - rugpjūčio 20 d. gimė sūnus, kuriam duota Jono Vytauto vardai. Kaip jau žinoma, p. Kolaitis yra „Lietuvių Centro“ rūmų griaučių išliejimo rangovas. ARLI

LIETUVIU CENTRO VEIKLA

SAVO IR VISŲ EKSKURSANTŲ vardu reiškiame širdingą padėką „Nemuno“ dr-jos pirmininkui p. Pr. Ivoškevičiui ir Valdybai už malonų mūsų priėmimą. A. Ruplėnas L. J. Mičiūdas Sekretorius Pirmininkas

Lietuvių Centre aktyviai dedami vamzdžiai elektros instaliacijai, kurią pabaigus galima bus užpilti mišinį, kuris bus salės grindų pagrindu ir bufeto bei rastišės stogu. Elektros įvedimas yra prižiūrimas elektrotekniko p. L. Ryselio, šios draugijos steigėjo. Jam padeda nariai pp. Viteikis ir P. Aglinskas. Vėliau painformuosime smulkiau. Valdyba

Š. m. rugsėjo mėn. 28 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellandoje „Lietuvių Centro“ ruošiamas šaunus vakaras. Bus suvaidinta lietuviška 3 veiksmų komedija „Farmazonai“. Vaidins p. E. Ryselienę vadovaujamas Teatro Būrelis. Po vaidinimo šokiai. Ispėjame, kad vaidinimas prasidės lygiai 21 valandą - prašome nesivėlinti. Valdyba

Jau ruošiamasi 31 metų sukakties šventei, kuri įvyks š. m. spalio 12 d. Šią dieną pasirodys naujas p.

SKAUTŲ VADOVŲBĖ DEKOJA:

Lietuvos įgaliotam ministrai P. Amerikai Dr. K. Gražiniui, paaaukojusiam skautų veiklos reikalams 200 pesų ir paskyrusiam Skautų Tarptautinės konferencijos reikalams 40 knygų iš Atstovybės leidinių.

Dr. F. Mejeriui, Lietuvos ministrai Brazilijoje, paskyrusiam 7 knygas Skautų Tarp. Konf. reikalams. „Laiko“ leidyklai už 40 knygų Tarp. Skautų Konferencijos reikalams.

Skt. V. Lesnianskui Kaunadoje paaaukojusiam 5 dol. vyr. skilt. V. Namikui JAV - 5 dol. „Mindaugo“ D-jai Berisse - 100 pesų, ir sekančioms beriseliams - pp. J. Martinus - 50, J. Petronis 50, O. Oksienė - 20, J. Kulakauskas - 20, M. amoliūnas - 10, Z. Juška - 10, A. Šeštakauskas - 10, J. Stočkūnas - 10, V. Augulis - 10, M. Vogulis - 10, P. Strolia - 10, P. Ražauskas - 10, P. Mekštriūnas - 10, S. Dulksnis - 10, V. Stundžia - 10, K. Janonis - 10, K. Marcinkevičius - 5, B. Marcinkevičius - 5, P. Glemža - 5.

BUENOS AIRES

A. Mikelionienės vadovaujamas tautinių šokių vienetas. A. Mikelionienė padeda pianistė ir šokėja E. Čikštaitė, taip pat dalyvauja šokiuose ir solo dainomis ir M. Čikštaitė, kuri savo maloniū balsu jau nekartą mus džiugino.

Lietuvių Tautinių Šokių Komisija - Ponų A. R. ir Vytauto J. Kolaičių šeimos židinį aplankė gandraus - rugpjūčio 20 d. gimė sūnus, kuriam duota Jono Vytauto vardai. Kaip jau žinoma, p. Kolaitis yra „Lietuvių Centro“ rūmų griaučių išliejimo rangovas. ARLI

BERISSO

ISKILMINGAI PAMINETA „NEMUNO“ DRAUGIJOS 48 METŲ SUKAKTIS

Berisso lietuvių savišalpinė ir kultūros draugija š. m. rugpjūčio 24 d. savo patalpose, Montevideo 1578, Berisso, minėjo savo 48 metų sukaktį. Dalyvių gausumu ypatingai pasižymėjo „Lietuvių Centro“ ir „Susivienijimo“ delegacijos, atvykusios tam tikslui nusamdytais autobusais Atvykusieji buvo pavaišinti užkandžiais. Po to prasidėjęs minėjimo aktas buvo pradėtas minėtos draugijos sekretoriaus V. P. Čečio, kuris trumpais žodžiais pabrėžė 48-sios metinės sukakties svarbą. Vėliau sekė sveikinimų kalbos, kurias pasakė „Susivienijimo“ pirm. p. J. Ascila, „Mindaugo“ atstovas J. Stočkūnas, „A. L. Balso“ redaktorius K. Norkus ir „Lietuvių Centro“ sekretorius A. Ruplėnas. Užbaigus žodyje „Nemuno“ dr-jos pirmininkas P. Ivoškevičius perskaitė raštu gautus „Laiko“ ir „Vyčių“ klubo sveikinimus, padėkodamas šios sukakties dalyviams. Vėliau buvo suvaidinta ispanų kalboje 3 veiksmų komedija „Los Apuros de una Niña Bien“. Suvaidinta buvo gerai. Vaidinime dalyvavo šie vaidintojai: L. N. Mažuolytė, A. Berontaitė, B. Berontaitė, V. Streičys, K. S. Kvedaras ir V. Trubila. Puikų vaidintojų pasirodymą, susirinkusieji palydėjo ilgai trunkančiomis katutėmis. Šokiai, grojant orkestrui, užsitęsė iki

Š. m. spalio mėn. (octubre) 26 d., šeštadienį, 19 val. Aušros Vartų liet. parapijos sporto aikštėje, Brasil 835, Avellana iŷvyks krepšinio (basketball) rungtynės dėl pereinamosios taurės tarp

Urug. L. S. K. „VYTIS“ ir A. L. S. K. „KOVAS“.

Po krepšinio rungtynių 21 val. Lietuvių Salėje iŷvyks lietuvių sportininkų

PAGERBIMO VAKARIENĖ,

į kurią maloniai kviečiame visus tautiečius atsilankyti. PO VAKARIENĖS ŠOKIAI GROJANT ORKESTRUI.

Bilietus galima įsigyti Aušros Vartų liet. parapijoje, „Laiko“ administracijoje, pas P. Gudevičių, „A. L. Balse“ ir pas „Kovo“ valdybos narius ir sportininkus. - Dėl vietos stokos prašome bilietus įsigyti iš anksto. - Bilietų kainos: Vaikams \$ 30, moterims \$ 60 ir vyrams \$ 80.

A. L. S. K. „KOVAS“ Valdyba

4 val. ryto. „Lietuvių Centro“ ir „Susivienijimo“ delegacijos pasibaigus šokiams ir palydėtos gausiais plojimais išvyko į Buenos Aires. ARLI

MONTEVIDEO

PADEKA

Visiems nuoširdžiai dėkoju, kurie, a. a. mano vyro Antano mirties atveju, man pagelbėjo ar tarė užuojautos ir paguodos žodį asmeniškai, laiškais ar per spaudą. Emilija Brazienė

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškoma Magdalena Sakatauskaitė Liubikienė, gvy. Urugvajuje, Montevideo. Iš Lietuvos išvyko 1925 m. Pajieško brolis Kazimieras Sakatauskas iš Lietuvos, Vilkaviškio rajonas, S. Neries kolūkis, Paežerių kaimas.

Kas žino pajieškosios dabartinį adresą, pranešti: S. Derencius, Bs. Aires, L. de Zamora, c. Catamarca 609.

Pajieškomas Rudaitis Jurgis, sūnus Motiejaus, kilęs iš Trainiškių k., Kidulų vl. Šakių aps. Pajieškomas ar apie jį žinantieji prašomi atsiliepti „Laiko“ administracijoje ar pajieškotojal Agotai Povilauskienei, c. O. Higgins 366, Avellaneda.

Pajieškoma Viktorija Urbonaitė, kilusi iš Armoniškio k., Duobiškio parapijos. Pajieškomoji arba apie ją žinantieji prašomi kreiptis į „Laiko“ administraciją.

Š. ir P. Amerikos valstybių ekonominė konferencija Buenos Aires

Šiuo metu Buenos Aires mieste vyksta siaurės ir Pietų Amerikos valstybių ekonominė konferencija, kurioje mėginama suderinti viso kontinento įvairius ūkinius, finansinius, žaliavų, transporto, valiutos ir žemės turtų eksploatacijos reikalus. Argentinos ūkiui iš J. A. V. vyriausybės pusės buvo pažadėta ekonominė parama, kuri sustiprintų krašto industriją, pakeltų ūkį ir apsaugotų valiutą nuo infliacijos pavojaus.

Konferencijoje dalyvauja 22 valstybės, kurias atstovauja gausios šių kraštų delegacijos. Visa eilė Europos valstybių atsiumė savo ekonomines stebėtojus

Ši konferencija, jaučiant ekonominės krizės ir infliacijos pavojų, kelia visuose kraštuose nemažą susidomėjimo ir vilčių, kad pavyks susitarti ir tuo išgelbėti visą eilę kraštų nuo grėsiančių ekonominių negeorvių.

Didžiulė tautinių šokių šventė Chicagoje

Įvyko birželio mėn. 30 d., kur dalyvavo visa eilė JAV valstybių ir Kanados tautinių šokių vienetai, šventė buvo pravedta didžiuliam Chicago „Tarptautiniam Teatre“. Atskiri ir masiniai pasirodymai susilaukė didžiulio pasisekimo. Šokius stebėjo visa eilė aukštųjų valdžios ir Bažnyčios pareigūnų. Tautinių šokių šventė daug pasitarnavo lietuvių reprezentacijai J. A. Valstybių aukštosiame sferose. Į šventės Rengimo Garbės Komitetą įėjo: Jo Emin. S. A. Kardinolas Stritch, Jo Eks. vysk. V. Brizgys, William G. Stratton, Illinois Gubernatorius, Jaul H. Douglas, JAV Senatorius, Everett M. Dirksen, JAV Senatorius Richard J. Daley, Chicago miesto Meras ir visa eilė lietuvių politikų, mokslininkų, visuomenininkų, rašytojų, redaktorių, kulūtrininkų ir eilė kitų žymių asmenybų.

Ar negalėtų ką nors panašaus surengti Argentinos ir Urugvajaus tautinių šokių grupės ir chorai.

**A. † A.
MŪSŲ MIRUSIEJI**

A. † A. MAJORAS KONSTANTINAS BUTLERIS

Rugpjūčio 11 d. po ilgų ligos, savo namuose c. Itapiru 2440, Val. Aisina, sulaukęs 61 m. amžiaus mirė Lietuvos kariuomenės atsargos majoras Konstantinas Butleris. Sekančią dieną buvo palaidotas Sarandi kapuose.

A. a. Konstantinas Butleris paliko giliai liūdinčią žmoną Aliną, sūnų Tada ir dukterį Haliną su šeimomis. Tesuteikia Viešpats mirusiajam amžiną ramybę.

Konstantinas Butleris gimė 1896 m. Petrapilyje. Ten baigė Paulo Karo Mokyklą ir dalyvavo I-jam D. kare įvairiuose frontuose. Už sąžiningą tarnybą ir pasižymėjimą buvo apdovanotas visa eile ordenų: Onos — 4, 3 ir 2 laipsnio; Stasio — 3 ir 2 laipsnio; Vladimiro — 4 laipsnio; Jurgio — karininko kryžiumi 4 laipsnio; Jurgio — eilinio kryžiumi 4 laipsnio.

1918 m. grįžo į Lietuvą ir įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Nuo 1919 m. liepos 10 d. dalyvavo laisvės kovose prieš bolševikus, hermontininkus ir lenkus, visur pasižymėdamas dideliu stropumu ir kito mis tauriomis kario savybėmis. Įvairiuose frontuose su pertraukomis išbuvo iki 1920 m. spalio 1 d. Už pasižymėjimą kautynėse buvo apdovanotas Vyties kryžium, I-os, rūšies, I-jo laipsnio. Iš karinės tarnybos išėjo 1922 m. spalio 6 d. Išėjęs į at-sargą ilgesnį laiką buvo Lenkų Banko Kaune direktorium. Bolševikams užėmus Lietuvą iš čia turėjo pasitraukti ir atvyko į Argentiją, kur nuošaliai ir tyliai gyveno su savo šeima.

Veroniką Žerulytė-Tamošiūnienė mirė rugpjūčio 18 d. Sekančią dieną palaidota Sarandi kapuose. Liko liūdinčios mirusios vyras Jurgis Tmošiūnas, sesuo ir brolis Lietuvoje. Velionė buvo gimusi 1900 m. Baublių k., Ukmergės aps. Tesuteikia mirusiajai Viešpats amžiną ramybę.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS
Tel. 415591

Adr.: Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

* Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS yra kiekvieną sekmadienį 8.30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

ŠIUZINIŲ IR UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos
Išpėdin. Antano Šalčiūno
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

* PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNKA

REMONTUOJAMA:

- * SALDYTUVAI - HELADEROS,
- * RAŠOMOSIOS,
- * SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
- * VENTILIATORIAI

Mėnesinis mokestis
DARBAS GARANTUOJAMAS

B. A S A K A

Dirbtuvė-taller: Butas:
MEXICO 766 MEXICO 950
T. E. 38 - 2950

Casa MUSKETAS

Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIOS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Grai. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* MINKSTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikellonis Cosquin 5565, Villa Lugano.

A. a. Petras Viršyla

Rugpjūčio 13 d. staiga mirė a. a. Petras Viršyla, sulaukęs 69 m. amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Zubiškių km., Naujamiesčio vls., Panevėžio apskr. Į Argentiją atvyko 1926 m. Nuliūdime paliko sūnų Adolfą ir Lietuvoje žmoną su dukterim. Palaidotas San Martin kapuose. Laidotuvėmis rūpinosi sūnus, kuriam pagelbėjo Pr. Venčius ir Kaz. Laucius.

A. a. Petro Viršylos laidotuvių išlaidoms, padengti aukojo: \$ 100 J. Indriūnas, \$ 80 aukojo K. Laucius' \$ 60 aukojo P. Girnius; po \$ 50 aukojo: K. Baranauskas, A. Kažemėkaitis ir A. Rudis; \$ 30 aukojo Z. Ginatus; \$ 15 — A. Silvija y Sra.

A. a. Eleonora Kalibatienė

Vladas Kazlauskas sulaukęs 58 m. amžiaus mirė liepos 27 d. ir buvo liepos 29 d. palaidotas Flores kapuose Velionis paliko liūdinčią Argentinoje seserį Eleną Kazlauskaitę-Stankevičienę. Lietuvoje keturias seseris ir du brolius ir vieną brolių Kanadoje.

V. Kazlauskas į Argentiją atvyko 1930 metais ir dirbo įvairius darbus. Paskutiniu laiku dirbo geležies fabrike.

Konstantinas Valinskas prieš kurį laiką mirė Bahia Blanca. Giminių p. Zmuidinių rūpesčių buvo palaidotas Bahia Blanca kapuose.

ISNUOMOJAMAS visas namas ar departamentas gražioje vietoje. Kreiptis: V. Gronskis, Saladillo 5685, Villa Lugano.

FARMACIA "NENISKIS"
ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ
FARMACEUTICA
AV. SAN MARTIN 740
BURZACO
(Pdo. Ate. Brown)
30 metrų nuo Av. Espora, priešais col. San Vicente stotį.
KALBA LIETUVIŠKAI.

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.
Jei norite turėti geriausias sužieduotuvius, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į FOTO „REPORTER“, kur fotografas profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.
L. KANČAUSKO,
FOTO „REPORTER“,
c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
ATLIEKAMA:
REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI
RADIOTORIAI.
ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)
Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.
ESCALADA 2052 T. E. 21 - 6541 CAP. FEDERAL
(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKSTŲ KEDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7208

A. a. Gustavas Bajoras, miręs rugpjūčio 10 d.

JIEŠKOMA NUOMOTI butas (departamentas) ar visas namas — bus mokama gera kaina ir duodamos garantijos. Kreiptis: Pijus Sakalauskas, La Rioja 2259, Avellaneda.

KEDŽIŲ FABRIKAS „VILNIUS“ JIEŠKO DALININKO SOCIO Dirbtuvė turi fuerza motriz (7 PS) ir visas reikiamas darbu mašinas. Kreiptis pas Juozą Maslavecką, Sebastian Plaul 2047, Lanus.

A. a. Vladas Kazlauskas, miręs rugpjūčio 3 d.

Sv. Mišios už a. a. Konstanciją Dičiūtę - Jusienę (mirusią 1955 IX 8 d. Montevideo) bus laikomos rugsėjo 8 d. 8 val. ryto Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje. Sv. Mišias užsak S. Eidietis. Kviečiama visus pažįstamus ir artimuosius pamaldose dalyvauti.

MIELAS "LAIKO" SKAITYTOJAV, AR JAU UŽSIMOKĖJAI PRENUMERATĄ?

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
AV. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal Temperley BALCARCE 510 F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

SIUNTINIAI LIETUVON IR ANAPUS
PIGIAUSIA SIŪSTI PER „ANAPUS“!
Tuojau rašyk. Reikalauk kainoraščių - informacijų: „ANAPUS“ Mail Order, Dr. Gr. Valančius, 17070 Ludlow St. Granada Hills, California — USA. Siunčiame ir oro paštu per Stockholmą — Rygą. Ypatingai pigiai ir greitai persiunčiame vaistus.

PIRMAEILIS GROŽIO SALONAS
"LA RUBIA"
SAVININKĖ IR VEDĖJA
ONA KASPARIENĖ
SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS
JUANA DAILYDĖ, vedėja
SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neuzimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

* MOTERYŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“
Išvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumpal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie šavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

V. RAMANAUSKAS
RADIO TECHNIKAS
mokslus baigęs JAV.bėse.
Dirba naujus ir talso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turisme Agencia, Florida 165 (Galeria Gijemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

TEXTILBRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo 4 de Junio
Jannosios ir kūmos pasisiūkit suknius (ajuar) pas Profesore ONĄ BALNAITYTĘ, c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud. SINGER SISTEMA

* ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeiminkai.
* KIRPYKLA "OLGA" — Iga-talkis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškoms mašinomis ir naujais metodais. Pri-tama mokinės — Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.
Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

Aušros Vartų par. vietinės org. rengia iškilm. asado

kuris įvyks spalio 1 d., sekmadienį, 12 val. Aušros Vartų parapijos sode. Asadui pasibaigus bus iškilmingas Aušros Vartų par. klebono ingresas, dalyvaujant Mons. Schell. Bilietus asadui prašoma įsigyti iš anksto parapijos raštinėje ar pas platintojus. Kainos: vyrams \$ 30, moterims \$ 20 ir vaikams \$ 10. Asada keps prityrę Villa Lugano specialistai. Kviečiame visus papiešanti grynane ore. Asado metu bus sveikinimai ir išpildoma įdomi meninė programa.

Kun. J. Duoba ir kun. J. Margis rugpiūčio 27 d. išvyko į Rosario, kur kun. J. Margis oficialiai perims šv. Kazimiero parapijos klebono ir Marijonų namo viršininko pareigas. Savaitės pabaigoj abu vėl grįž į Avellaneda, kur sekmadienį bus iškilmingas naujojo klebono kun. Duobos ingresas į Aušros Vartų bažnyčią, dalyvaujant Lomas de Zamora vyskupo įgalotiniui. Procesi- ja ir apeigos prasidės 17 val.

Kun. K. Černiauskas keletai dienų buvo išvykęs į šv. Kazimiero parapiją Rosario, kur pavadavo iš ten į Avellaneda atvykusį perimti paskirtų pareigų kun. J. Duobą.

Gen. T. Daukantas, gražiai pasisvečiavęs mėnesį laiko Jovita miestelyje, Kordobos provincijoje pas p. V. Trojecką, „La Martona“ pieninės vedėją, grįžo gerokai pailsėjęs ir pilnas naujų jėgų.

Inž. St. Babronis, ALOST sekretorius ir Argentinos Lietuvių skautų vadovas, rugpiūčio 24 d. darbovietėje apsinuodijęs cianūru, yra paguldytas Avellanedos poliklinikoje. II aukštas, 6-tas kambarys. Šiuo metu daromi įvairūs tyrimai ir pritaikomas atitinkamas gydymas. Paskutiniu laiku ligonis jaučiasi geriau.

PRANEŠIMAS
Rugsėjo mėn. 14 d. 19 (7) val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, šaukiamas Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos — ALOST SUSIRINKIMAS

- Dienotvarkė:
1. Susirinkimo atidarymas, sus. pirmininko ir sekretoriaus rinkimai,
  2. Protokolo skaitymas,
  3. Pranešimas — apyskaita,
  4. Naujo prezidiumo rinkimai,
  5. Kultūros Fondo steigimas,
  6. Klausymai ir sumanymai.

Antanina ir Stasys Mikelloniai rugsėjo mėn. 1 d. minės savo moterystės gyvenimo 20 metų sukaktį. Šia proga Villa Lugano Santo Cristo bažnyčioje 10,30 val. yra užsirašę šv. Mišias.

Juozas Stankevičius, išdirbęs virš 30 metų baldų fabrike, išėjo į pensiją.

Onos šniokaitės ir Henriko Keliaskų namuose, Malavear, birželio 29 d. įvyko dviguba šventė — stud. Irenos 15-kos metų sukaktis ir jauniausios dukrelės Beatričės krikštynos. Ta proga Keliaskai suruošė gražų pobūvį, kuriame dalyvavo daug jų giminių bei pažįstamų. Beatričės krikšto kūmais buvo Franciska Rymavičiūtė - Lysienė ir Antanas Daukša.

„LIETUVOS AIDAI“ VALANDĖLĖS VAKARAS

įvyko rugpiūčio 17 d. Lietuvių Salėje. Vakarų programoj Argentinos Lietuvių Vaidintojų Būrelis suvaidino linksmą komediją: „Ar nenori atjaunėti?“. Veikalą režisavo Būrelio vadovas ir režisorius K. Runimas. Sufleriavo N. Brazaitytė. Vaidino: A. Brazaitis, N. Povilonytė, K. Runimas, V. Simutis, B. Sturevičiūtė. Artistai savo roles atliko puikiai. Gausiai susirinkusiai publikai komedija labai patiko. Vaidinimui pasibaigus, artistams ir publikai padėkos žodį tarė „Lietuvos Aidai“ Radio Valandėlės reikalų vedėjas p. K. Misiūnas.

GRAŽI SUKAKTIS

Marta ir Juozas Sturevičiai rugpiūčio 20 d. šventė savo 25 metų moterystės sukaktį, kuriai paminėti už savo mirusius artimuosius užsakė šv. Mišias, o rugpiūčio 25 d. savo namuose, p. je Chuquisaca, suruošė jaunų šeimininkų subuvimą, kuriame dalyvavo p. p. Sturevičių artimieji.

Marta Sturevičienė - čirvniškaitė į Argentiną atvyko 1930 m. Dirbo įvairiose vietose. J. Sturevičius į Argentiną atvyko kiek anksčiau. Jaunų šeimos židinį sukūrė 1932 m. Abu Savo darbštumu ir rūpestingumu pasistatė du namus ir užaugino dukrelę Birutę, kuri stropiai ir uoliai reiškiasi lietuviškoj veikloj, kaip uoli vaidintoja, tautinių šokių šokėja ir šv. Cecilijos choro choristė. P. Sturevičiai yra uolūs Aušros Vartų parapijos visų gražių darbų rėmėjai ir pagalbininkai. Sukaktuvininkams linkima dar daug gražių ir malonių ateities metų.

PAPILDOMOS AUKOS BOLŠEVIKINIO TERORO PARODOS IŠLAIDOMS PADENGTI

Dar atsiranda patrijotiškų tautiečių, kurie maloniai savo aukomis prisideda prie Bolševikinio Teroro parodos išlaidų padengimo:

Felipe Vaitkevičius	\$ 100
Bronius Mallauskas	\$ 50
J. M.	\$ 50
Bruno Eidukonis	\$ 50

Aukotojams nuoširdžiai dėkoja Argentinos Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba. Pinigai paaukoti per kasininką V. Cibavičių.

P A D Ė K A

Sutanos įvyktuvių proga daug mums pagelbėjusiems ir parodžiusiems nuoširdaus rūpestingumo — T. J. Margiui, M.I.C., Seselės Kazimierietėms, p. p. Bendorinams, Kančauskams ir kt. — nuoširdžiai dėkojame. Ypatinga padėka priklauso p. J. Bubliauskienei už pirmosios sutanos įtaisymą. Visiems nuoširdus ačiū.

F. VAITKEVIČIUS SU ANTANU BARZDZIUM PRAPLĖS DUONOS kepyklą, kuri veikia Coronel Sayos 2557, Valentin Aslina. F. Vaitkevičius, žinomas visuomenininkas ir patrijotinių darbų rėmėjas, anksčiau kepyklą vedė su V. Marcinkevičium. Pastarasis savo dalį perleido A. Barzdžiui. Naujiejį dalininkai numato pastatyti tris naujus pečius ir kepyklą žymiai sumoderninti. Lietuvai net iš tolimesnių apylinkių atvyksta pirkti duonos šioj kepykloj, kurios gaminiai pasižymi aukšta kokybe

Br. Galbugytė ir S. Stanovičiai susilaukė sūnaus, kuriam duotas Marcello Simono vardas.

NAUJ LAIKO“ RĖMĖJAI

- (Neskaitant prenumeratų)
- \$ 30 — J. Janušis
  - „ 30 — P. Kubiliūnas
  - „ 20 — M. Ališauskas
  - „ 10 — M. Mankevičius
  - „ 10 — E. Stanovičius
  - „ 10 — P. Žemaitis

Visiems LAIKO Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija LAIKO SPAUSTUVĖS LANKSTOMOS MAŠINOS SKOLOMS MOKETI AUKOJO:

- \$ 600 — G. J.
  - „ 100 — K. ir J. Ziuliai
  - „ 50 — Stasys Bak
- Aukotojams tariu lietuvišką ačiū LAIKO Spaustuvės Administracija.

PADEKA

Pranciškai ir Jonui Lysams už \$ 200, —auką, automobilio išlaidoms padengti, nuoširdžiai dėkoja Parapijos Klebonas

AUKOS TAUTINIAM MUZEJUI AVELLANEDOJE

- Lietuvos Valstybės Statutui pirkti auksai:
- Inž. Anatolijus Dičius \$ 100.—
  - Gen. T. Daukantas „ 10.—
  - E. Palulionienė „ 60.—
  - L. Kančauskas „ 50.—
  - E. Diminskienė „ 50.—
  - V. J. „ 20.—
  - p. Cibavičienė „ 20.—
  - J. Gasūnas „ 20.—
- Už aukas maloniai dėkoja Muzėjaus Vadovybė.

MUZEJAUS VADOVYBĖS PRANEŠIMAS

Jau yra užpirktas istorinis Lietuvos Statutas. Prie užpirkimo daugiausia prisidėjo p. J. Čikštis ir Aušros Vartų lietuvių parapija. Tačiau kol nebus surinkta ir sumokėta visi pinigai (\$ 4000), tol faktinai Muzėjus Statuto negalės gauti. Todėl maloniai prašoma visus suprantančius šio Statuto istorinę svarbą, nedelsiant prisidėti savo auka prie greitesnio įsigijimo.

Padėka

Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos 50-ties metų sukakties minėjimo rengėjoms: p. p. E. Diminskienei už programos pravedimą, Br. P. Gudelevičiui už uolų pasidarymą, šeštadieninės mokyklos mokytojams — O. Kairėlienei, V. Babronienei, D. Valentinaitei ir šv. Rožančiaus Brolėjai, svečiams — p. L. Grauzinienei, pianistei I. Gudelevičiutei ir visiems programos išpildytojams, už paskaitą kun. J. Margiui, p. Z. Juknevičiui taip pat už išsamią paskaitą, pasakytą per „Lietuvos Aidai“ Radio Valandėlę, mūsų Aukštinio Jubilėjaus proga, visoms organizacijoms ir paskiriems asmenims už taip gražius sveikinimus žodžiu ir raštu, meldamos visiems gausių Aukščiausiojo malonių, nuoširdžiai dėkoja Seselės Kazimierietės.

PADEKA

Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos 50 metų sukakties proga, šios Kongregacijos gražių darbų paramai aukojo:

- J. Bubliauskiene \$ 500.—
- O. Kniežaitė „ 500.—
- Gyv. Rožančiaus Brolija (Berisso) „ 100.—
- A. Baltrušaitis „ 100.—
- P. E. „ 100.—
- O. Pajaujienė „ 50.—

Už aukas širdingai dėkoja Seselės Kazimierietės

SESELIŲ KAZIMIERIEČIŲ VIE-NUOLYNO GELEŽINEMS DURIMS ĮTAISYTI AUKOJO:

- \$ 1000.— J. Bubliauskiene, \$ 300 G. Šimanavičienė, \$ 200.— Mot. ir Merg. Draugija „Birutė“, po \$ 100 aukojo: E. Bubnelienė, V. ir F. Ratkai, A. Baltrušaitis; po \$ 50: — D. Šabūnaitė, R. Kazellūnienė, M. Sturevičienė, E. Buzienė; \$ 25.— O. Šereikytė; po \$ 20: — M. Galeckas, D. Zuoza, O. Mainonienė, B. Šimkūnienė, Pr. Gaillūnienė, E. Jesinevičienė; po \$ 10: — T. Jesinevičius, M. Tamulevičienė, U. Gorodeckienė, O. Vaitkevičienė.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Seselės Kazimierietės

PASIŪSTA Į LIETUVĄ 5 KG. SIUNTINYS SU LITURGINIAIS RŪBAIS

Rugpiūčio 13 d. pasiūsta kun. J. Razmantui į Kulbos par., Kauno aps. bažnyntinių rūbų siuntinys. Rinkliava per lietuviškas kolonijas šioms rūbams pirkti pravedė p. I. ir J. Valantinavičiai ir p. A. Koženiauskienė. Kun. Stasiulevičiaus pastangomis dar buvo gauta ir prie siuntinio pridėta arnotas su pilnu komplektu. Iš Jėzaus širdies Seselių Kongregacijos, I. Yrigoyen ir Riva-davija, gauta juoda kapa. Joms už

„EL TIEMPO“ Semanario Lituano

Redaguoja: REDAKCINĖ KOMISIJA. — Rankraščiai taisomai Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pusm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 6 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

X METAI — Nr. 198 28 DE AGOSTO

šią brangią dovana atsidėkojant buvo įteikta 100 pesų simbolinė auka. Pagal du aukotojų sąrašus viso buvo surinkta 2759 pesai. Už pirktus bažnyntinius rūbus Luis Barra praduotuvėj sumokėta 1692 pesai. Už 5 kg. siuntinio pasiuntimą sumokėta 1080 pesų. Viso turėta išlaidų 2872 pesai. Nedateklų 113 pesų padengė p. p. Valantinavičiai.

\$ 500 aukojo Feliksas Koženiauskas. \$ 200 aukojo: E. Urbonienė, po \$ 100 aukojo: J. ir I. Valantinavičiai, Onutė, I. Vaišvilaitė, J. ir A. Stasiulevičius, X.X.; po \$ 50 aukojo: V. Pečiulis M. Morkūnas, M. Povilaitis A. Kuliešis, V. Deveikis, P. Vaitkevičius, St. Deveikis, E. Buzienė, Ig. Padvalskis, E. Radionovas, A. Parselis, B. Survila, Val. Kiaulis; \$ 50 aukojo: Mačiulis; po \$ 30 aukojo: J. G., O. Stepanavičiūtė, J. Pociūnas, J. Lissas; \$ 25 aukojo: Dora Mambles; po \$ 20 aukojo: Ginietis, N. Dalinkevičienė, Jadviga de Miroš, M. O. Kersnauskienė, I. Motekūnas, N. Karpavičius de Cepas, S. Vilkižys A. Mušketas, M. Žeklenė, Goteitas, El. Šovinytė-Žekienė, B. Verbičkas, V. Bartulis, K. Misiūnas, G. ir V. Macaičiai, S. Šoviniene, P. Zlotkaitė, S. Mainonis, Savickas, B. Blumbergas, J. Navickas; po \$ 15 aukojo: St. Povilonis, A. Repečka; po \$ 10 aukojo: A. Adomaitis, S. Jackevičius, Naruševičienė, Stapčinskas, A. Matukas, I. Gikytė, O. Adomaitienė, M. Kančauskienė, T. Riaubienė, U. Sakalauskiene, M. Adela S. de Pineyro, K. Leščiuikaitis, K. Valenta, M. Petrulienė, Ver. Sovorko, E. Rudzikienė, J. Čikštis; po \$ 5 aukojo: J. Gonzales, J. Jankauskas; \$ 4 aukojo K. Stany.

VIŠIŲ DR-JOS VEIKLA

PADEKA KUN. JUOZUI MARGIUI „Vyčių“ Draugija reiškia nuoširdžią padėką savo Dvasios Vadui Kun. Juozui Margiui už visą didelę paramą, kurią iš jo vyčiai per ilgą metų eilę patyrė. „Vyčių“ Draugijos Valdyba kartu linki kunigui Juozui Margiui naujose šv. Kazimiero parapijos klebono ir Marijonų namo viršininko pareigose Rosario mieste geriančios sekmes. „Vyčių“ Draugijos valdyba ir nariai visuomet bus dvasioje ir mintyse kartu su kun. Juozu Margiu, prisimindami jo gražius pamokymus ir parodytą taurų pavyzdį, nuolat laukdami Kun. J. Margio apsilankymo.

DAR KARTĄ UŽ VISKĄ NUOŠIRDUS AČIŪ!

Vyčių Draugijos Valdyba
Rugsėjo 21 d. Vyčių Draugija rengia PAVASARIO SUTIKIMO ŠVENTĘ. Bus renkama Pavasario Karalienė ir Princesė. Šokiams gros „Sao Paulo“ orkestras.
Rugsėjo 29 d. Vyčių Draugija rengia pirmąjį sezono pikniką, kuris įvyks Parke Pereyra. Prašoma iš anksto užsiregistruoti Vyčių klubo patalpose, trečiadieniais ir penktadieniais, 20 — 22 val., Brasil 835, Avellaneda.

Taip pat kviečiama visus Vyčių klubo prietelius ir rėmėjus dalyvauti ruošiamame piknike, o taip pat stoti aktyviais nariais į klubo eiles.

Lomas de Zamora vysk. Filomeno Castellano sveikata pamažu gerėja

Kaip jau buvo rašyta, prieš kurį laiką buvo sunkiai susirgęs L. de Zamora naujasis vyskupas Mons. Filomeno Castellano. Paskutiniu laiku vyskupo sveikata žymiai pagerėjo.

TEMPERLEY

ARLB TEMPERLEY APYLINKĖ ATSVENTĖ 6 M. VEIKLOS SUKAKTĮ
Rugpiūčio 8 d. Buenos Aires Lietuvių klubo patalpose ARLB Temperley Apylinkė paminėjo savo 6 metų veiklos sukaktį.

Susirinkimą, savo žodžiu apie dabartinę veiklą ir šventės prasmę, atidarė Apylinkės pirm. V. Cibavičius. Po jo kalbėjo ALB Tarybos pirmininkas agr. S. Mikellionis, duodamas eilę sugestijų dėl reikalo stiprinti bendruomeninę veiklą. Sekantį kalbėjo ARLB Tarybos vicepirmininkas Felipe Vaitkevičius, primindamas kad Arg. Liet. Bendruomenės ribose gali ir turi sutipti ir jėgti visi lietuviai, nes Bendruomenė pirmoj eilėj rūpinasi lietuviybės išlaikymu ir Lietuvos laisvės bylos kėlimu. Klystų visi tie, kurie mėgintų Bendruomenę panaudoti sroviniams reikalams. Prisiminimus iš Temerley Bendruomenės įsikūrimo papasakojo J. Stasiulevičius ir J. Bubnovas — savo laiku buvęs vienas pirmininku, antras — sekretorium. Arg. Liet. Balso red. K. Norkus skatino visus vadovautis savo veikloj tikra, nuoširdžia ir plačia lietuviybės meile.

PADEKA

Šeštadieninės Mokyklos Tėvų Komitetas rugpiūčio 17 d. surengėtos mokyklos mokytojams pagerbti subuvimą, kuris įvyko p. Valantinavičių namuose. Tėvų Komitetas dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie šio pobūvio surengimo — p. p. Valantinavičiams už patalpas, už aukas ir darbą šeiminiškėms: E. Gikienėi, E. Žekienėi, E. Veikalienėi, už aukas mokyklos reikalams; P. Litvinavičiui, Ant. Janulaičiui ir Jurgiui Juodžiūnui (visi aukojo po 50 pesų), taip pat nuoširdi padėka ir visiems svečiams, gausiai atsilankiusiems mūsų parengime. Prašome ir ateityj nepamiršti vienokiu ar kitokiu būdu paremti mūsų veiklą. Pr. Sadauskas, Tėvų Komiteto vardu.

— 1920 m. rugp. 26 d. Lietuvos kariuomenė sumušusi bolševikus įžengė į Vilnių.

— 1337 m. rugp. 30 d. Lietuvos Krikėtas.

TAUTOS DIENA!

Visų lietuvių pareiga dalyvauti TAUTOS DIENOS minėjime, kuris įvyks

1957 m. rugsėjo mėn. 8 dieną.

Minėjimą rengia Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje ir Argentinos Lietuvių Bendruomenė sekancia tvarka:

- 8,30 val. „Lietuvos Aidų“ speciali programa.
- 10,30 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje iškilmingos šv. Mišios už Lietuvos išlaisvinimą ir žuvusius karius.
- 18,30 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda

PILIETINIS MINĖJIMAS su turininga programa: kalbos dainos deklamacijos etc.

Sesė! Broliai! Dalyvauk šiame minėjime, prisimink vargstančią tėvynę ir prisidėk kiek gali prie Lietuvos vadavimo akcijos. Rengėjai

„LAIKO“ 200-jo Nr. PROGA

SPALIŲ MĖN. 11 D. (día de la Raza išvakarėse)

20 VAL. LIETUVIŲ SALEJE, BRASIL 835, AVELLANEDA

„LAIKO“ RĖMĖJAI RUOŠIA

IŠKILMINGĄ SPAUDOS VAKARIENĘ

SU LINKSMA MUZIKA IR MENINE PROGRAMA,

Pelnas skiriamas įsigyti lankstomai mašinai.

„LAIKO“ GARBĖS LEIDEJAI, RĖMEJAI, SKAITYTOJAI IR VISI TAUTIEČIAI MALONIAI KVIEČIAMI VAKARIENĖJE DALYVAUTI IR TUO PAREMTI LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto „Laiko“ Administracijoje, ar per įgaliotus platintojus.